

## Előfizetési díj:

Egész évre . . . 10 K — f.  
Fél évre . . . . . 5 K — f.  
Negyed évre . . . 2 K 50 f.  
Egyes szám ára 20 fillér

## Hirdetmények:

3 hasábos petsor egyszer  
18 fillér, többszöri hirdetésnél 14 fillér.

# ZALAMEGYE

## ZALAVÁRMEGYEI HIRLAP

politikai, társadalmi, közművelődési és gazdasági hetilap.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez (Wlassics-utca 52. sz.), az anyagi részét illető közlemények pedig a kiadóhivatalhoz (Ujváros-utca 25. sz.) küldendők.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

### A termés.

A termésbecslések — jóllehet csak megközelítő adatokat tartalmazhatnak — a múltban meglehetősen beváltak. Legalább is arról tájékoztatták az országot, hogy inségtől lehet-e tartani, vagy megélünk a magunkéból.

Az idén a laikus közönség inséges esztendőről tartott. A szárazság a legtermékenyebb vidékeket sújtotta s az aratást megelőző időben valóságos rémhírek szálltak világgá a rosz terméstről.

Bőséget az aratás előtti termésbecslés sem helyezett kilátásba s aratás után kiderült, hogy még ez is optimisztikus volt; de ennek dacára sincs okunk inségtől tartani, mert még mindig gyenge közép-termetű tündet fel a statisztika. Kenyerünk tehát van. De csakis ennyi. Egy esztendei existencia és semmi több. Az aratás utáni becslések szerint a július elsején összeállított adatokkal szemben búzában 200.000, rozsbán ugyanennyi, árpában 300.000 métermázsával kevesebb eredmény mutatkozik; ennek dacára azonban az utolsó tíz esztendő alatt nem az ideai legsilányabb termés sem mennyiség, sem minőség tekintetében is.

A minőség országos átlagban kielégítő, sok helyen pedig jó. Legtöbb panasz van az árpára, de kenyérmagvakban meglepő az acélosság és a súly. A földmivelésügyi miniszterium jelentése szerint a buza minősége ellen alig tesznek egyes vidékeken kifogást.

A földmivelésre elsőrendű fontosságúvá vált az idén a kukorica és burgonya termés, amelyeknek hozamát a tartós aszály fenyegeti. Különösen homokosabb talajokon máris kétséssé vált az eredmény, míg agyagos és mélyebb fekvésű földeken egy jó és kiadós eső segíthet.

A takarmányhiány szintén fenyegetőleg lépett fel egyes vidékeken. Zalavármegyében is nagyon érezhető a takarmányhiánytól való félelem, mert az állatok ára csökkent, a kínálat emelkedett; mindazonáltal az Alfölddel szemben nagy előnyben vagyunk. A takarmány ára helyenként hallatlan magasra szökött.

Elemi károk tekintetében azonban — fájdalom — vármegyénk első vonalban áll. Az ország más részeiben alig volt jégverés. Kis területeken pusztított csak a vihar, míg nálunk nagyon sok kárt tett. Kevesebbet szenvedtünk azonban a gabona-

rozsdától, amely sok helyen jelentékeny károkat okozott.

A hivatalos jelentés szerint gyakori a korai érés, szorult szem és hűtés. Vármegyénkből e tekintetben nem hallottunk panaszt.

Buzában 34 millió métermázsát remélnék, míg tavaly 44 millió métermázsát termelt az ország.

Aggasztó különbség! 140—160 millió korona jövedelem csökkenést jelent!

Rozsból 11—12 millió métermázsát várnak a tavalyi 13 millióval szemben.

Az árpát nagyon megviselte a hőség és szárazság. Minőség tekintetében is rosszabb a tavalyinál, a mennyiség pedig jelentékenyen kisebb.

A zab szintén nem éri el a tavalyi mennyiséget és minőséget.

Zalavármegyét buzatermés tekintetében a legjobb vidékek között sorolja fel a hivatalos statisztika, amely szerint kath. holdanként 5.77 mm. buza termett. Rozsbán már csak második helyen állunk.

Némi vigasztalást találhatunk ugyan abban a biztatásban, hogy inségnek nem nézünk elébe, de a számok szomorú esztendőről beszélnek. Éhen nem halunk, de

## TÁRCA.

### A bögre.

Nem tudjuk, miforma lehetett az ősember, bár koponyáját és kését teméntelen mennyiségben ássák ki a tudósok. A lelkét azonban nem lehetett eddig sehonnan napvilágra szállítani, holott az ember lélek nélkül igen csonka. Mit érzett vajjon őseim egyike ezelőtt nyegyen-ötven ezer esztendővel, amikor népes családja körében kőbicskával szeletelte föl a masztodon-sonkát? Erről óvatosan hallgat Ranke és Klaatsch, mert e tárgy könnyen költői fecsegésbe esalogathatná az egzakt tudományt. E kapacitásokkal szemben talán nincs helyén a téma feszegetése, bár izgatón érdekes. Bizonyos körülmények azonban lehetővé teszik, hogy ezen a tudomány számára hozzáférhetetlen helyen leírjuk néhány idevágó tapasztalatunkat.

Több ősemberrel találkoztam ugyanis az utóbbi években. S tőlük tudtam meg azt, amit a szakemberek eddig rejtélynek nyilvánítottak. Nem is egyenestőlük, hanem a munkájukból. Van egy varázsszelencém, amely pontos felvilágosítással szolgál. Egy bögre.

Közönséges tárgy, három krajeárba került, nincs rajta semmi különös látnivaló, anyaga is

a legprózaibb, vegyi összetétele Wartha Vince szerint  $Al_2O_3$ ,  $2SiO_2$ ,  $2H_2O$ . Szóval idegen anyagokkal kevert agyag.

Bögre, amely nem készült korong segítségével, tehát egészen a gölönésér két kezének a műve. Ami rajta dekoráció, az is csak úgy hevenyészve, „szabad kézzel“ készült. Néhol a gölönésér a hüvelykujját benyomkodta a még friss agyagba: ott karikás mélyedések látszanak. Másutt a körmehegyit nyomta bele: az esupa félholdat adott. Végül a pipaszurkálójával végighuzott egy stráfot: ez a mélyedés most úgy fogja körül a bögrét, mint egy karperec egy puha asszonyi kezét.

E körülményes leírásból már sejti az olvasó, hogy az ősember, akiről itt szó esik, egy közönséges gölönésér, azaz fazekas-mester. Rendes adófizető polgár.

Mégis jogom van őt a régmúlt tanujaként felidézni. Ő az egyetlen ember Európában, aki ma is azt a mesterséget gyakorolja, amelyet legalább ötven ezer esztendővel ezelőtt is gyakorolt az emberiség. Sőt szakasztott azon módon gyakorolja mint az őshajdanban.

Itt tehát nem változott a divat. A művészeti irányok és technikai vívmányok nem avatkoztak be ennek az embernek mesterségébe. Egyszer, de csak egyetlenegyszer, ütötte fel itt a fejét a szecceszó; de ez is igen régen volt,

talán a bronzkorszakban, amidőn egy merész újító kitalálta a bögrének korongon való gyártását. Ez ellen valószínűleg élénken tiltakoztak a bronz-akademiák, de úgy látszik hogy az ifjúság ismert erőszakossága győzött, mert a gölönésér máig is használja a korongot. Néha-néha mégis elpártol tőle, amidőn szabadon alakít, minden mechanikus készülék nélkül. Ilyen tárgyakkal egyre sűrűbben találkozunk az iparművészeti kiállításon, ami arra mutat, hogy az ősakadémia kibőjtölte az évezredek tekintélyes számát.

Ilyen bögrém van nekem is.

Amint kezembe veszem és megsimogatom fekete, kerek természetét, eszembe jut az a két kéz, amely ezt a bögrét nedves agyag-korában épp így simogatta, hogy megkapja a kellő formát. Előbb a tenyér, aztán az ujjak végig-siklottak rajta, hol erősen, hol meg nagyon gyengéden, néhol pedig csak annyira, hogy a kéz meleg nedvessége egy lehellelnyít simítson rajta. Így dolgozik az igazi gölönésér, a művészi érzésű. Formáló gesztusából sok átsiklik az engedelmes agyagba: a gölönésér lelkének egy pár atomja költözködik a bögrébe. A magasabb művészeteknél ezt érzésnek nevezik, de a szegény gölönésért kevesen taksálják ily magaslatokra.

A gölönésér aztán odatartja a művet az ég ellenébe vagy az ablak ellenébe. Most látja, hol

honnán kerül ki a föld óriási terhe s mi marad beruházásokra?

Szegényebbek vagyunk, mint egy évvel ezelőtt s ebben a rossz esztendőben újra sok millió terhet vett magára a nemzet.

## Vakáció.

(K. M.) Ismert francia író mondotta, hogy az élet gondjai a gyermek első iskolai feladatával kezdődnek.

Itt kezdődik a siker és sikertelenség váltakozása, az élet harca, az emberek győzelemmel és elbukással váltakozó versenye, mely már a gyermek lelkében is nyomokat hágy, előkészítve azt a nagy háborúra, mely azután nem végződik előbb, mint a mindent kiegyenlítő, jónak és rossznak egyaránt végetvető sír esőndes világában.

A tanév tíz hónapja a szorgos munkában, folytonos elfoglaltság között elrepült, szerte reppentek ifjaink, örömmel eltelve szívükben, ajkaikon vidáman hirdetik a szétoszló diákság legédesebb örömét: „vivat vacationes” — „vivat vacatio”!

Voltak ugyan a szétoszlók között bánatos arcok is, a kik ugyan esendesen és zajtalanul sompolyogtak el az iskolaházból! Szokatlan szerénységgel dugták el azt a közhasznú papírost, amelynek neve „bizonyítvány”! Ők spártai jellem módjára homályban akarnak maradni, elvük ellen van az érdemsorozattal való dícsérvés!

Ne foglalkozzunk e komor képpel, melynek különben is az a tanulsága, hogy nem csupán fiak bűnhődnek az apák bűneiért, de a fiuk egy évi hanyagságának keserű levét is a szülők isszák meg, kiknek szíve szomorúsággal telik el s egy elvesztetett esztendő költségeit kell elviselniük!

Csak hadd vakációzzanak a diákok, hadd örüljenek a kedves otthonnak, az erdő- s mezőnek, a falak méla esendjének! — Mi, a kik már kivénültünk az iskola falai közül, ne irigyeljünk az ő tiszta örömeiket! Legyenek szilajok, hisz szilaj volt az ifjúság minden időben! Ha mi nem ifjodhatunk meg, miként kívánhatnánk, hogy az ifjúság megvénüljön!

A muzsák csarnokai esendések lettek, a kapuk lezáródtak! — Elbucsztak a kis és a vén diákok. Itt megállunk csak egy rövid pillanatra! — Szálljunk csak vissza a multba, midőn mögöttünk záródtak be az iskola kapui! — A mi tapasztalatainkból talán merít a néhány héttel előbb bucsuzó vlg diáksereg is! Mennyi ábránd, mennyi édes álom foszlott szét a régi kapuzárás után. Az élet csuffátta az ifju és a jó szívek ábrándjait,

kell egyet lendíteni a körvonalon, a silhouetten. És meglendíti azt a vonalat. Azután forgatja, hogy minő profilt mutat arról, meg arról az oldaláról. Nem kajla, nem pupos-e? Ha baj esett a vonalon, az a simogató ujj addig simogatja, amíg helyessé lesz. És simogatja szeretettel, mintha az a sárga agyag a gyermeke szőke haja volna. Simogatja szeretettel, elnéző szelíden, javító béketűréssel, akár a jó szülő. Egész lelkével résztvesz a bögre megszületésében. Ő az örömapa. Az ő gyermeke ez a kis feketesség. Rajta van a családi hasonlatosság, mert ezt csak Pintér József uram formálja így. Belé van zárva a szeretete, a gondossága. Tehát a szíve. Sőt belé van zárva a pere hevülése vagy nembánomsága, a pityókossága vagy komolysága, a csalafintsága vagy józan becsületete. Az engedékeny, puha agyag minden lehetségnyi nyomot fölvesz magára. Fotográfia, sőt életrajz. De leginkább jellemrajz. Minden bögre, amely így készül, esérépbe vájt okmány egy emberi lélekről, akár intima sumir agyagtáblája.

Igy formált az ősember is, akinek ötvenezer éves cserepeit most ásogatja ki a tudomány. Ő is ezt a munkát végezte, még pedig betű szerint így. Egy körömfeketényivel sem másképpen. Amikor a nyirkos agyag a keze közé került, épp így szikrázott belé a lelke, a kedélye, a jelleme. Minden ugy történt itt akkor is, mint

elbuktatván a nagyra termettet, a boldogságra méltót, fényben, kegyben részeltetvén a silányat és dicsőségre érdemlent. A diák szobácska szűk, de boldog világát az élet szürkesége váltotta fel! A sok keserves küzdelem feledtette a vidám, jó pajtasokat s velük együtt az egész ifjúkori tündérországot. A kinek utja hegyoromnak tartott, ment fölfelé, akinek sorsa a völgyet juttatta, sietett a lejtőn lefelé és sohasem találkoztak többé. Vagy a kik találkoztak, azok nem voltak többé a régié, a hajdaniak!

Ez az élet — vakációzó ifjak! — Nagy iskola ez! Öröme is van — de bánata is sok! Semmit — de semmit sem ad ingyen, még az örömet is lemondások árán szerezhetjük meg! — De hát küzdelemre vagyunk teremtve ugyebár? — Mondjátok csak! Ugy van! Küzdelem az élet! Ez acélozza az izmokat az élet komoly tornájában és a nehéz küzdelem megváltotta jobb jövő és az abban való édes reménység dagasztja az élet iskolájában járók kebelét. De már nincs vakáció! Hiszen a mi kötelességünknek nincs szünete! — A közügyek emberének csak úgy nem jut vakáció, mint a hivatalok, a szerkesztőségek rabszolgájának, kinek a tűző nap, izzó nyár csak börtönre s nem a természet szépségeit feltáró nyájas kalauza!

Azért csak vakációzzatok boldogan! Éljetek az ifjúság gondtalanságával, örüljétek a szabadságnak, melyet csak addig mondhattok magatoknak, míg ifjak vagytok! — És ha néha komolyak akartok is lenni, gondoljatok az élet nagy iskolájára, a hol csak egyszer lesz kapuzárás! Mert hát mireánk is — az élet iskolájának mindig felejtő, eleget sohasem tanuló vén diákjaira szintén felderül a nagy vakáció, akkor lesz az, hogy a halál, ez a komor, vén pedellus megcsendíti a végóra esőngetyűjét, feltárja a nagy kaput, melyen túl egy szebb és jobb világ végtelen és örök szabadsága fogadja a haza siető, de már fáradt vándort. — Kileptünk az ajtón, jól tudva, hogy helyünket új nemzedékek, újabb és újabb emberöltők foglalják el s mi vissza nem térhetünk többé! Ők csak úgy emlékeznek majd reánk, mint a hogy a diák ismeri elődjének a padba faragott nevét. Ennyit érnek néha műveink s kérdés, kiérdemeltük-e ez élet nagy vakációjának, a halálnak esendes, örök nyugodalomát?!

## Utazások.

Amint beköszönt a nyár, megindul az utazók népvándorlása, amely tolong a világ szép tájai felé. Az utazás a kulturembernek valóságos életszükséglet. Élvezeteket nyújt s a tapasztalatok bőséges anyagot szolgáltatnak az önművelésre, a

ma a gölönésér-műhelyben. Akkor is más volt az ember, mihelyt a nyirkos agyag formáló kezei közé került, mint egyéb időkben. Akkor is a munka szelid lázát érezte, a teremtés gyönyörűségét, valóságos agyag-inspirációt. Akkor is tudta, hogy a mit formál, az valami különleges érték, amelynek atyafiságos becsé is van. Akkor is élvezett az ujjá puha hegye, amidőn végigsiklott a bögretesten, akkor is akaratos lendüléssel nyomta, terjengette a puha matériát. Az én gölönésérem és az ősgölönésér egy. Semmi észrevehető különbség nincs köztük. A munkáik is tökéletesen egyformák.

Ha e mellé a kis fekete bögre mellé odafektetem a világtörténet tíz vastag kötetét: akkor kél a respektusom. Minő semmi ez a tíz kötet, ami tele van mulással, elhamvadsággal s minő nagy ez a bögre, amelyen számlálatlan évezredek mit sem változtattak.

Kell hogy több legyen ebben a bögrében, mint az a vegyi formula, amelyről a cikkem elején írtam. Ha kissé elgondolkozom rajta, rá is jövök. Az van ebbe a kis fekete bögrébe zárva, a mi változatlan kincse az emberiségnek s ami az egyetlen örök és állandó, amióta ember lett s ember lesz a föld vidékein. Ez a mindenek felett szuverén és örök uralkodó talán a művészet.

Lyka Károly.

gondolkodásra. Az utazás nyújtotta élvezetekért, tanulságokért a nyugati ember nem is sajnálja az anyagi áldozatokat, a fáradságot.

Alig van a nagy világnak olyan nevezetesebb pontja, ahol angolokkal, németekkel ne találkozunk az utas, akik évről-évre utra kelnek, mint a vándormadarak, hogy felfrissülve, új tapasztalatokkal gazdagodva térjenek haza a régi munkához.

Magyar ember aránylag legkevesebb akad a turisták között. Az utazás nálunk még nem vált annyira életszükségletté, mint nyugaton. Nagyon kényelemszeretőek vagyunk és uri hajlandóságaink miatt nem tudunk olyan jól és olesón utazni, mint a praktikusabb nemzetek fiai.

A magyar ember a pihenést úgy értelmezi, hogy kiheveri magát. A szó szoros és fizikai értelmében piheneti a testét, lelkét. Ezért a fürdők, az édes semmittevésnek s a fényüzésnek szánt üdülőhelyek tele vannak magyarokkal; a széges talpu cipőt s a háti zsákokat azonban kevesen szeretik.

Az utazás nekünk még fényezés, vagy elkerülhetetlen rossz. A fényüzést csak a gazdag ember engedheti meg magának; a középsorsu ember pedig csak akkor ül vasutra, ha muszáj. Még a régi világból maradt nézetek uralkodnak felettünk s többre becsülünk egy névnapi murit, vagy táncos bucsut, mint a lomniczi esuesot. Legfeljebb a divat képes ránk pressiót gyakorolni. Ez a nagy hatalom sok magyart mozdít meg, hogy fürdőkbe kalauzolja az egészséges embert. Fürdőkbe járni divat s a ki nem nyaral, ledegradálja magát. És sok család elvonul unalommal teljes, poros falvakba; drága pénzért rossz ellátást élvez; végig szenved a nyári hőséget csak azért, hogy önagysága elmondhassa kérdezősködő barátainak: az idén kitünően nyaraltunk. Ebből a keserves nyaralásból, valamint az e célra heteken keresztül készülő toalettek árából kikerülne egy gyönyörű utazás költsége.

A magyar ember azonban, ha már rászánja magát a turista életre, a leginpratikusabb utazója a világnak. Ha egy szürkébe öltözött urat, kurta szoknyás hölgyet, fényképező masinával felfegyverkezett ifjut lát az ember, akiknek összes csomagjuk elfér a hónuk alatt, vagy a hátukon, ezek bizonyosan angolok, akik heteken keresztül vannak uton. Az a kifogástalanul öltözött uri ember, aki után három koffert cipel a hordár (mindegyik ládán eimer vagy korona ékeskedik); aki minden nap másképp öltözik s drága szivart füstöl és szórja a borralalót: ez magyar ur. Az angolok még hosszú ideig fognak utazni, ellenben a magyar ur hamarosan visszafordul, mert a kosztot nem bírja a gyomra. Itthon pedig arról tud leginkább beszámolni, hogy nincs párja a magyar konyhának.

A ki a vasutnál felül az omnibuszra s a szállodákban első sorban aziránt érdeklődik, hogy mennyibe kerül egy napra a szoba, hogy adnak egy ebédet s mi van a vidéken látni való: az német gyáros. A ki ellenben kiválasztja a legelegánsabb kétfogatut, bördönjeinek társaságában berobog a hotelbe s nagy hangon szobát kér, mert alkudni restel (természetesen a legdrágább szobát kapja); aki azután paradéba vágja magát, felkeresi a legnépesebb helyeket és gusztlálja a szép nemet: ez nagyságos magyar ur, vagy tekintetes szolgabíró ur, aki lenézi a garasos németet.

A magyar középosztály hölgyei pedig éppen séggel nem tudnak utazni, mert a férjek réme: a kalapskatulya és egyéb apró esomag nem enged szabad mozgást. Hegyet mászni, gyalogolni, omnibuszra ülni — no még csak az kellene!

Uri nép vagyunk. Ha nem utazhatunk a mi felfogásunk szerint urasan, akkor nem utazunk sehogy és ha urasan utazunk, urasan költünk, de nem sokat látunk. Mert hát első a kényelem. Télen nagyon hideg van, nyáron nagyon meleg van. Jobb a kandalló mellett melegezni, árnyas fák alatt hűsölni, mint látni, tapasztalni. A ki őszinte akar lenni s aki elég szigorúan meri önmagát bírálni, másokkal összehasonlítani, bizony bizony belátja, hogy a magyar középosztály — bár alapos képzettség, jó modor, műveltség tekintetében kiállja az összehasonlítást más nemzetekkel — a kulturális igények tekintetében még hátra maradt.

Érdekes az utazó magyar olyan helyeken, ahol múkinesek vannak összezsufolva.

Az angol bemegy a muzeumokba s amit érdekesnek talál, alaposan megnézi, kikeresi a Baedekerből, elolvassa a történetét s addig el

nem mozdul onnét, amíg minden szépségét fel nem fedezte, nem élvezte. A német, mikor valahova megérkezik, már kívülről tudja, mit fog látni. Azt ő már megtanulta otthon könyvből. Itt csak azt keresi, hogy az eredeti olyan-e, mint a hogyan olvasta és képen látta. Tud évszámot, neveket, ismeri a műtárgyak származását, szépségeit. Minden utjában levő város lakóinak számát, a hegyek magasságát, a legkisebb folyó nevét recitálja. A magyar ember másképp eszelepszik. Végigsétál mindenütt, aprólékos dolgokkal nem törődik s olyan komoly képpel jár kel, mintha már mindennel tisztában volna. Restelné szörnyen, ha vidékinek és tudatlannak tartanák s büszke arra, hogy kérdezősködjenek. Ez is nemzeti vonás.

Az utazó magyarokról még sok furesaságot lehetne megírni, amelyekből nagyon hamar megismerhetnénk. Nem kell egyéb hozzá, mint: tanulás a mások példájából, önművelés, valamivel kevesebb gőg, több praktikus okosság. Okosan költeni, józanul takarékoskodni kell megtanulnunk. Annyi fényűzési kiadásunk van, hogy azokból bőven kerül a valódi kulturálvezetekre, amelyeknek még az a hasznuk is van, hogy a leszűrődő tanulságok a nemzet közkincsévé válnak. Ebben a tekintetben a románoktól is tanulhatunk. Romániában nincs olyan tanult ember, aki országokat be nem utazott volna s legalább három nyelvet nem beszélne. Otthon azonban románul beszél. Nálunk más a divat. Vagy nem tud az ember másképp mint magyarul; ha azonban már megtanulja a legprimitívebb mindennapi társalgásban szükséges kifejezéseket idegen nyelven, akkor tüntetőleg használja is, — különösen a tudatlanabbak előtt.

A magyar embernek egyik legkárosabb tulajdonsága a kóros gvalléria. Hadd lássák, hogy nem smucig a magyar. És szórja a borralvót. Ebből fejlődött ki az a borralvó rendszer, amely valóságos zsarolássá fajult. A kiszolgáló személyzet existenciája teljesen a borralvóra van alapítva, amelyet elvonni egyenlő a jogos tartozás megtagadásával. Ha valaki úgy utazik, hogy napról-napra másutt száll meg, a borralvó többre kerül mint a szállás. Ez a baksis rendszer még teljesen keleti vonás, amelyet ekkora mértékben sehol sem üznek, mint nálunk. Egy fővárosi ur csak a napokban panaszkolta el, hogy a síófoki fizető pincér visszadobta neki a tíz fillér borralvót; én pedig nem rég jártam úgy, hogy egy vidéki városban a szálloda érdemes szobaasszonya a kávéházba jött utánam avval a szemrehányással, hogy ő még nem kapott borralvót. Nálunk — fájdalom — nem fejlődött ki az a figyelmes és józan üzleti szellem, amely külföldön fogadja az utazót. Zsarolás, beesapás napirenden vannak.

Nem esodálható, hogy Magyarországon kevés a külföldi utazó. Nem tudják megszokni a mi viszonyainkat.

Ezek az állapotok csak a közönség segíthet. Beesülje többre jogos igényeit, mint a gvalléria fényében való sütkérezést.

## Cigaretta.

-s- Minden esztendőben, pár nappal az általános ujoncállítás befejezése után, a napilapok rendszerint olyan félhivatalos zamatu kommunikét boesajtanak a hírek közt utnak, mely a rekrutált anyag kvalitásáról szól. Rendszerint kielégítő, itt-ott jobb a közepes általánosnál, végre egy részében a „kiemelés eredménye“, vulgo „Ergebniss der Aushebung“ egyszerűen nagyszerű.

A mamák büszkeségei, a lawn-tennis, football plaecek, a zsurok és táncparkett lionjai ép olyan kvalifikáció nélküli kiképzetlen „Material“ a bevonuláskor, mint a kanászbotjár, ostorosbérés és iparossegédekből álló egyéb részei a k. u. k. és m. kir. hadseregek állományainak.

És mikor megjő az a nap, melynek reggelén a regemencorvos ur darabonként újra végigsáccolja a rengeteg tömeg rekrutát, akkor még egyformább, tökéletesen homogen az a massa, melyből lézen a katona. Egyrészt mindannyi a rengeteg drukkólástól halványan, és a póttartalékba való selejtezés reményétől zölden várja a sorsát eldönteni hivatott ítélőszót, másrészt valamennyi ilyenkor egyforma kosztümben parádézik, mely azonban csak valamivel kevesebb egy divatos operetti szubretti még divatosabb angol operettbéli legdivatosabb jelmezénél.

Volt szerencsénk az idén úgy az utcán, mint a kaszárnya falai közt végigszemlélni az ez évi „rendkívül jó eredményű“ ujoncállításnak zalamegyei részéből egy jó esomót. Ugy vasalt nadrág és zakkóban, valamint plundrában. De azonban mindezek nélkül is. És kellemetlenül meglepődünk. Sőt meghökkentünk. Soknál pláne elszörnyedtünk. Magyarok Istene! Nagy Hadur! Hát ez a sok ki és befelé görbült löcsökön nyugvó, pláne ingó, beesett thoraxu, petyhüdt izmu, vérszegény, kopasz és számtalan feltűnő — testi degenerációra valló — hiánylatokban ékes had lézen a Magyar Haza védelme?! Hát micsoda emberfajnak az ivadékaik ezek az elesenevészedett, fejletlen alakok?

Hát ezeknek az ősei jöttek be lóháton, kiknek súlyos kardjaik csapása előtt omlanak az ellenség sorai! A kik fél kézzel emelték az akós billikomot, mikor a győzelmi áldomást itták? Hiszen ezek az utódok, a mint itt sensculott láthatók, legfeljebb annyi erőfejlesztésre képesek, hogy egy szafaladét és a spriceeres poharat tudják emelni!

És mindezeknek dacára, mégis ezek az ivadékaik a nagy hunnoknak, a világhírű harcsooknak, az acélizmu, lánglelkű félisteneknek, kik ezer esatában ezer ellenséget törtek zuztak pozdorjává.

De hiszen „Hunnia párduea nem szül gyáva nyulat.“

Az ördögbe is, dehogyan nem. Persze a költeményben nem. De a valóságban még pockot is. Bizony bizony inkább helyén van, hogy „Romlásnak indult hajdan erős magyar!“

De hát ilyen romlásnak?! Ekkora romlásnak?! És mi lehet ennek az oka? Hát hiszen nem akarok én újat mondani, tudja, ismeri az okokat mindenki — csak segíteni, no hát azt nem eszeleksi senki. Mert hiszen ha magannak nem olyan privátfoglalkozásom lenne, melynél fogva estenden önekezüleg ütöm ki a 12—13 éves kölyök szájából a cigarettát — bizony én is elnézném, hogy az a vézna kölyök már az iskola ajtójában rágyújt a cigarettára, arra a testleiket ölv veszedelmes szerszámra. A Bicétre igazgatója statisztice kimutatja, hogy a vezetése alatt levő tébolyda elborult elméjű lakóinak 80 — nyolevan — százaléka cigarettás volt, míg szabadon, künn járt. Hát az első óvhatlan, folyton terjedő veszedelmes eszköz, mely a mai ifjú nemzedék testi és lelki degenerációját feltétlenül előidézi: a cigaretta.

Angliában most tárgyalják azt a törvényjavaslatot, mely — ha jogerős lézen — el fogja rendelni, hogy a ki 16 éven aluli ember dohányzik, ki ilyennek dohányfélélet elad, végre a ki ily kóru dohányzót fel nem jelent — mind egyformán és mondhatom szigoruan büntetettni fog. Ezt a törvényt meg is szavazzák. Megszavazzák abban az Angliában, melyet a „Kalmárok hona“ elnevezés alatt szoktak lenézni. És lám, a Kalmár félti a nemzetét, látva hogy az satnyul, legyatrul, és hozza az okos, a védő törvényeket. Minálunk persze ez másodrangu kérdés. A business kérdése az első. Mert hát sokkal előbbre való dolog, hogy a szent Dohánymonopolium vagy 5 millió filléres cigarettával isten őrizz, hogy kevesebbet forgalmazzon. És még esetleg vagy egy millió nikotinmentesnek mondott bagólet termelő stinkadóresszel is kevesebb találna fogyni. Inkább görbüljön a százezer, az elemi iskolából alig kibújt 11—12 éves suszter és asztalosinas derékban, és butuljon mindjobban, — de a m. kir. dohányjövődék ő legmagassága nem esorbulhat, kárt nem láthat. — Ennek a faképjú rekrutahordának háromnegyed része a cigarettáinak, a dohányméregnek az áldozata.

## Soproni kereskedelmi és iparkamara köréből.

### I.

A szombathelyi m. kir. állami építészeti hivatal a Székesfehérvár—grázi és Szombathely—pinkafői állami közutakon levő többrendbeli hid és műtárgy 9235 K 48 f költségvetési összegben való helyreállítására hirdet pályázatot.

A zárt ajánlati versenytárgyalás folyó évi augusztus hó 2-ikán délelőtt 1/2 óráig fog a nevezett hivatalnál megtartatni. Az írásbeli zárt ajánlatok ugyanaznap délelőtt 10 óráig nyújthatók be.

A részletes föltételek a pályázatot hirdető áll. építészeti hivatalnál tudhatók meg.

### II.

A szentgotthárdi m. kir. dohánygyári igazgatóság a gyár üzemében 1907. szeptember hó 30-ig szükségelendő 4000 drb I. oszt. (nagy) láda szállítására hirdet pályázatot.

Az ajánlatok legkésőbb f. évi augusztus hó 3-án délelőtt 10 óráig a nevezett igazgatóságnál nyújthatók be, amidőn a nyilvános árlejtés is meg fog tartatni.

A szállítási minták a szentgotthárdi dohánygyárban megtekinthetők.

### III.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter úr f. évi június hó 24-én 37430/III. sz. alatt kelt rendeletével megengedte, hogy az Erzsébetfalván, mint a Diesel-motorok gyártásával foglalkozó s a nyers kőolajat nagyban beszerző fegyver- és gépgyár-részvénytársaság állomásain tetszés szerinti mennyiségben feladásra kerülő, Diesel-motorok hajtására rendelt, adómentes, nyers, világításra nem alkalmas kőolaj-küldemények után a m. kir. államvasutak összes vonalain és a kir. szab. Pécs—barcsi vasuton a díjszabásszerű II. osztály helyett az A) koesirakományú díjtételek alkalmaztassanak.

Mire ezennel felhívjuk érdekelt köreink figyelmét.

Sopron, 1904. évi július hó 16-án.

A kerületi kereskedelmi- és iparkamara.

## Hivatalos-rovat.

Zalaegerszeg r. t. város polgármeste, mint az 1897. évi XXXIII. t. c. értelmében teljesített esküdtszéki egyének összeírására kiküldött bizottság elnöke ezennel közhírré teszem, hogy Zalaegerszeg r. t. város területén az 1905-ik évre összeállított alaprajstrom 1904. július 16—31-ig azaz: 15 napon át a polgármesteri hivatalban közszemlére kitétetett. Jogában áll bárkinek ez ellen a kitűzött határidőn belül felszólamlással élni, vagy a beadott felszólamlások ellen további 8 nap alatt észrevételt tenni.

A felszólamlások vagy észrevételek alulírott polgármesterhez írásban benyújthatók vagy szóval előterjeszhetők.

Zalaegerszegen, 1904. július 16-án Zalaegerszeg r. t. város tanácsa.

Várhidy Lajos  
polgármester.

Közhírré teszem, hogy a város területén fellépett szörványos sertésvesz miatt sertésekre országos és hetivásáros tartását betiltottam.

Zalaegerszegen, 1904. július 19-én Zalaegerszeg r. t. város tanácsa.

Németh Elek  
h. polgármester.

## Hírek.

† Nári Szabó Imre zalavármegyei földbirtokos 1848/49-es honvéd őrnagy, volt országgyűlési képviselő meghalt Alsópusztakoveczen. A boldogult 1846-ban, Vasvármegye részéről küldetett Bécsbe, mint magyar gárdista s 1848-ban mint vezérkari százados lépett át a honvédsereg soriba, hol csakhamar magára vonta Aulich tábornok, későbbi hadügyminiszter figyelmét, aki a daliás tisztet hadsegédévé nevezte ki.

Ezen állásban kiváló mértékben vívta ki a tábornok bizalmát és barátságát s mikor vele együtt a hadügyminiszterium kötelékébe lépett, rendkívül nagy befolyást gyakorolt úgy a hadsereg szervezésének dolgaira, mint annak fontos személyi ügyeire.

A szabadságharc leveretése után, mint a hadügyminiszterium egyik előadóját és osztályfőnökét vonták felelősségre s a katonai bíróság több évi várfogságra ítélte, minek csak az időközben részére megadott királyi kegyelem vetett véget.

Fogságából kiszabadulva, mindenütt figyelem és nagyrabecsülés tárgya volt a nagy hazafi. A személye iránt való felbuzdulás annyira általános volt, hogy egy vagyonos nárai kisbirtokos egész vagyonát végrendeletileg neki hagyományozta.

Rövid idő múlva nőt vett Sélley Emiliát, Zalamegye egyik ünnepett és előkelő fiatal hölgyét s azután neje birtokán, Pusztakoveczen

telepedett le s azontul élénk részt vett Zalavármegye közéletében.

Nemsokára a csáktornyai választókerület óriási lelkesedéssel választotta meg országgyűlési képviselőjévé s ugyanezt a kerületet 3 egymásután következő cikluson át Deák-párti programmal képviselte.

Visszavonulva a politikai élettől, pusztakovezi birtokán élt és gazdálkodott s mint a vármegye egyik tekintélyes vezérférfia élénken befolyt a közügyek irányításába. Az utolsó években gyakrabban gyengélkedett, de csak a mult hét végén fordult állapota válságosra, mikor háziorvosa betegyághoz hívta fiait: dr. Szabó Elek szombathelyi kir. törvényszéki bírót és dr. Szabó Imre kisczelli kir. járásbíró.

Elhunytát családjának tagjain kívül Vas- és Zalavármegye élők közönsége gyászolja, melyhez a boldogultat szoros rokoni kötelek fűzték.

A temetés 21-én délután 3 órakor volt s az elhunytat a tükkeszeri temetőben helyezték örök nyugalomra.

**Előléptetés.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium Szathmáry Károly balatonfüredi állami felső népiskolai helyettes tanítót ugyanazon iskolához a XI. fizetési osztályba segéd-tanítót előléptette.

**Megbízás.** A m. kir. igazságügyminiszterium a nagykanizsai kir. törvényszéknél vizsgálóbírói teendőket Weber Károly törvényszéki bírót megbízta. Helyettesül pedig Csesznák Miklós törvényszéki bírót rendelte ki.

**Áthelyezések.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter Havas Tivadar verscezi áll. főreáliskolai és dr. Kovács Gyula zalaegerszegi állami főgimnáziumi tanárokat, ugyancsak Erdős Tivadar zalaegerszegi és Glósz Ernő lugosi főgimnáziumi tanárokat kölesönösen áthelyezte. — A m. kir. igazságügyminiszter dr. Stolzer László nagykanizsai kir. törvényszéki aljegyzőt s Kayser Elek ugyanottani kir. járásbírói aljegyzőt kölesönösen áthelyezte. — A győri kir. főügyész, a pécsi kir. főügyész hozzájárulásával, Horváth József letenyei kir. járásbírói I. oszt. fogházort hasonló minőségben a tapolezai kir. járásbíróhoz helyezte át.

**Halálozás.** Harkányi Ede kir. kereskedelmi tanácsos, a dél-salai takarékpénztár részvénytársaság alelnöke meghalt Nagykanizsán.

**A vármegyei tisztviselők felelőit fizetésének folyósítása augusztus 1-ére volt tervbe véve.** A belügyminiszter erre vonatkozó rendelete alapján a vármegyei rendkívüli közgyűléseket tartottak s a tisztviselőket besorozták a törvény intézkedéseinek megfelelő fizetési osztályokba. A legtöbb vármegye határozatát a belügyminiszter már jóvá is hagyta, néhányat azonban pótlás végett visszaküldött. Ahol a határozatok jóváhagyattak, a fizetések augusztus elsején folyósítva lesznek, míg a többi vármegyében valószínűleg egy hónapig, esetleg szeptember végéig elhúzódik a kiutalás. Zalavármegye határozatát a miniszter kihirdetés végett visszaküldte s miután a törvényszerű határidő aug. 2-án jár le s miután a határozat ellen fellebbezések is adtak be, Zalavármegye tisztviselői augusztus 1-én felémelt illetményeiket nem kaphatják meg. A tudomásunkra jutott vármegyei határozatokból látjuk, hogy az eljárás egyáltalában nem volt egyöntetű. Egyik vármegye azonnal végrehajthatónak, a másik megfellebbezhetőnek mondta ki a határozatát. Pest vármegye pedig úgy határozott, hogy miután csak a törvény végrehajtásáról van szó, fellebbezésnek egyáltalában nincs helye; hanem aki a határozatban sérelmet lát, panasszal fordulhat a közigazgatási bírósághoz. Hogy melyik a helyes és jogos, a miniszter még eddig nem mondta meg.

**Anna-bál.** Balatonfüreden ezidén július 30-án tartják meg az Anna-bált, amelyre a meghívókat a mult héten küldték szét. A védnökséget Hertelendy Ferenc, Zalavármegye főispánja vállalta el. A bál a hagyományokhoz híven fényes lesz. Sok előkelő vendéget is várnak. A meghívó következőleg szól: Meghívó a Zalavármegye, valamint a fürdőn tartózkodó fiatalság által a balatonfüredi fürdő gyógytermében 1904. évi július hó 30-án méltóságos hertelendi és vindornyalaki Hertelendy Ferenc, Zalavármegye főispánja védnöksége alatt rendezendő Anna-bálra, melyre kívül címzett urnak (és becses családjának) megjelenését kéri a rendezőség. Belépő-díj: személy-jegy 4 K, páholy-jegy 20 K. Kezdeté este fél 10 órakor.

Jegyek válthatók az igazgatósági irodában és este a pénztárnál.

**Képviselői beszámoló.** Eitner Zsigmond, a zala-szentgróti kerület orsz. képviselője, dr. Lengyel Zoltán és dr. Ráth Endre képviselők társaságában, megjelent választói között, hogy beszámolót tartson s ismert programját újból kifejtse. Sümegről többen elkísérték a képviselőket Zala-szentgróra, ahol Horváth Imre városbíró tartott üdvözlő beszédet. Az emelvényt a sétatéren állították fel. A gyűlést Semetke József pártelnök nyitotta meg s utána Eitner Zsigmond beszélt a nemzeti sérelmekről, a civillista emeléséről, a chlopii hadparancsról, a galaczi német levélről, a milliárdos költségvetésről, a magyar udvartartásról, önálló vámtarületről stb. Lengyel Zoltán és Ráth Endre szintén beszéltek s természetesen, hogy az ellenzéki kerületben beszédük nagy hatást keltett. Déliben közös ebéd volt, amelyen a felköszöntők sorát Bogyay János eszabrendeki birtokos nyitotta meg, sikert kívánva az ellenzéki pártok reménybeli egyesüléséhez. Délután Sümegen volt népgyűlés, amelyen nagy közönség vett részt.

**A sümegvidéki gazdakör** legutóbbi választmányi ülésén elhatározta, hogy az állatkiállítás szeptember 19-én tartja meg. Állatdíjazásra rendelkezésre áll a földművelésügyi miniszter által adott 250 K, a Z. G. E. által megszavazott 100 K s a gazdakör által megszavazott 150 K. A kiállításon a sümegi és zala-szentgróti járások állattenyésztői vehetnek részt. A kiállítás rendezésére Hayden Sándor elnöke alatt bizottságot küldtek ki. Malatinszky Lajos zala-szentgróti főszolgabíró által a községi bikák biztosítása tárgyában tett előterjesztést a gazdakör pártolólágot vette tudomásul. Malatinszky Lajos ugyanis a vármegyei alispánhoz azt az előterjesztést tette, hogy a községi bikák biztosításának kötelezővé tétele iránt intézkedjék. A biztosítás a községeknek 40—50 koronába kerülne s pénzügyi szempontból is olesó és előnyös. A gazdakör választmánya elhatározta, hogy a veszprémi gazdasági kiállításon részt vesz.

**Felvétel az Eötvös kollégiumba.** Pais Dezsőt, a zalaegerszegi főgimnázium jeles tehetségű volt tanulóját, az Eötvös kollégiumba ingyenes helyre felvették. Pais Dezső, aki Pais Kázmér árvaszéki írártárnok fia, eddig a vármegye kezelése alatt álló Gyalóka-féle 1000 koronás ösztöndíjat élvezte.

**Gyűjtés a keszthelyi templom részére.** Trsztyánszky Ödönne urasszony a keszthelyi templom renoválására a következő adományokat gyűjtötte: Csertán Károlyné 20 K, Legáth Kálmán, dr. Hány Istvánné, Víz Géz 10—10 K, Schneider Gáborné 6 K, Sztaniszlavszky Adolfné, Varga Vilmos, Trsztyánszky Ödönne 5—5 K, Lányi Kálmán, dr. Kele Antal 4—4 K, dr. Czinder Istvánné, Thassy Lajosné, Thassy Kristófné 3—3 K, dr. Zarka Zsigmondné, Botka Jánosné, Marton Lászlóné, özv. Isó Alajosné, Sperlágh Gézáné, Hangay Gézáné, özv. Hídeg Józsefné, Bümbieh Korzán Avendana, Árvay Lajosné, Krosetz Istvánné, Krosetz Gyuláné, dr. Thassy Gábor, Odor Géza 2—2 K, N. N., Medgyesi Lajos, Udvardy Rafika, ifj. Stetka Péter, Hrabovszky Flóriné, N. N., Ríger Mariska, özv. Csesznák Sándorné 1—1 K, özv. Thassy Ferencné, özv. Thassy Lajosné 40—40 f.

**Művészek hangversenye.** Ritka művelzetben volt része annak a kevészámú közönségnek, amely a zalaegerszegi kaszinóban végig hallgatta a budapesti m. kir. opera zenekarának három művészegye: Vallent Mátyás hegedűművész, Baumgartner Károly violonművész és Velten Károly pistonművész, valamint Mathiasz Arthur szentgotthárdi tanár és lapszerkesztő által rendezett hangversenyt. Az estélyt még vonzóbbá tette Ritscher Rózsika kisasszony, a bécsi zenekademia fényes tehetségű tagjának fellépte. Ritscher kisasszony Zalaegerszeg város szülőltje. Négy évvel ezelőtt mint 13 éves kis leány távozott el szüelivel Zalaegerszegről s mint nagyreményekre jogosító művésznő tért haza üdülni rokonai körébe. A művésztársaság kérésére bemutatatta nagy tehetségét, amely nem csak a tökéletes technika, hanem magas fokon álló zenei tudás, művészi felfogás és modor tekintetében is bámulatraméltó. A közönséget elragadta Ritscher kisasszony művészete s lekötölte az a szeretetreméltóság, amellyel az elismerést fogadta. Szívesen üt ismételtén a zongarához s játszott a

legnehezebb darabokat. — Baumgartner Károly nagybögő szólót játszott Mathiasz tanár zongorakísérete mellett. Csodálatosan szép hangokat esalt ki abból az ormótlan hangszerből, amelyet a laikus nem tekint művész kezébe való instrumentumnak. A művész kényszerítette a közönséget, hogy meghódoljon a nagybögő előtt, amelynek öbléből olyan isteni hangok törtek elő, amelyen játszi futamok cikáztak végig, hogy a dörgés mély hangjába fulladjanak bele. Mint mikor a daloló pacsirta felett nagyot dörren a felhő s mint mikor vihar után a letört fák ágai között nyári szellő játszik. Zenéhez értők elragadtatással szoltak Baumgartner művészetéről. — Velten Ferenc a pistont kezeli mestereleg. Ez a könnyű rézkürt egyike a legdallamosabb hangszereknek és Velten kezében rendkívül hatásos. — Az opera zenekarának első hegedűse: Vallent Mátyás elsőrangú művészember. Nehézség nincs élötte. Gyönyörűen játszott. Utolsó szám egy hegedű, viola, nagybögő, zongora négyes volt, amelyet megisméltetek. Élvezetes est volt. Csodáljuk, hogy a közönség nagy része nem ragadta meg a kínálkozó alkalmat.

**A zalaegerszegi ügyvédi kamara köréből.** Változások az ügyvédek névjegyzékében: dr. Ujházi Hugó ügyvéd Szigetvár, dr. Berzsenyi János ügyvéd Lengyeltóti és dr. Reményi Zoltán ügyvéd Perlak székhellyel az ügyvédek lajstromába felvétettek. — Változások az ügyvédjelöltek lajstromában: dr. Filkor Márton ügyvédjelölt, ki dr. Chilkó Sándor alsólendvai ügyvéd mellett, Kőnczöl Ferenc ügyvédjelölt, ki Duchon Ödön szigetvári ügyvéd mellett, Tóth György Béla ügyvédjelölt, ki dr. Kovács Vilmos tapolezai ügyvéd mellett és dr. Kalmár Miklós ügyvédjelölt, aki dr. Obersohn Mór zalaegerszegi ügyvéd mellett van joggyakorlaton, az ügyvédjelöltek lajstromába felvétettek.

**Tanítók továbbképző tanfolyama.** A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter azon néptanítók számára, akikben megvan a továbbképzés iránti hajlam, Budapesten és még 3 helyen az idei szünetidőben továbbképző tanfolyamokat rendezett. Vármegyénkbeli Békefi Elek zalakoppányi igazgatótanító vétetett fel a Budapesten rendezett tanfolyamra, mely a mult héten nyitott meg.

**A Balaton parton július hó folyamán** rendkívül élénk volt az élet. A fürdőhelyek megteltek vendégekkel s ezidén szokatlanul nagy volt az átutazó vendégek száma. A somogyi part évről-évre emelkedik. Minden faluból fürdőtelep lesz, de azért a magyar tengert még mindig Balatonfüred uralja. Kellemes nyári tartózkodási hely Keszthely, amelynek a természetből minden megadatott ahoz, hogy moderna fürdővárossá valjon; csak áldozatkésztség és erős akció kell hozzá. A város az idén is megnépesedett a fürdővendégektől. Révfülpön és Badacsonyban szintén sok a fürdővendég. Egyik legszebb helye lesz majdan a partnak Balaton-Györök, ha t. i. kiépülnek a reménybeli villasorok. Balatonfüreden ezideig 3109 vendég fordult meg.

**Anyakönyvi kinevezés.** A belügyminiszter a tükkeszentgyörgyi anyakönyvi kerületbe Szobolits Rezső segédjegyzőt, a bellatineziba pedig Kovács Elek segédjegyzőt anyakönyvvezető helyettesekké kinevezte.

**Életveszélyben.** Gráner Béla, előbb kaszaházi földbirtokost egy garázda kocsis gyilkos golyójától csak a lélekjelenlét mentette meg. Az esetet, amelynek két asszony áldozatul esett, a következőkép írták meg: Struhalik Istvánt, ki előbb gróf Eszterházy Mihálynál és Bolla altábornagnál állott alkalmazásban s akiktől nagyon jó bizonyítványokat kapott, kocsisnak fogadta föl dr. Gráner Ernő esunyi földbirtokos. Az új kocsis jó viseltű munkáslegénynek mutatkozott mindaddig, míg gazdáját a maga közelében tudta, de amint Gráner Ernő a mult hét folyamán néhány napi üdülés céljából családjaival együtt elutazott s a háztartás vezetése öccsére, Gráner Bélára maradt, egyszerre csak mintha kieserültek volna Struhalikot; dologtalanná, házsártoskodóvá lett s minden idejét a koresmában töltötte. A koresmából félig ittasan tért haza e hó 19-én is, mikor Gráner Béla megintette s mivel a legény durván visszafélellet, alaposan le is szidta. Struhalik éktelen dühbe jött s az istállóba rohanna, onnét egy kétesövű vadászfegyverrel tért vissza. A fegyvert ráfogta a kisebbik gazdájára, aki rémülten futott be a szobába s az udvaron lézengő eseléség szintén menekülni iparkodott.

Struhalikot azonban vakka tette már a szenvedély s fegyverének mindkét töltését kilötte. Az egyik Ambrus Rozit érte a fején. A szerencsétlen teremtés még egy-két lépést tett a lövés után s a következő pillanatban egy hang, egy szó nélkül halva rogyott össze. A másik lövés Farkas Máriának, a béresgazda feleségének a hátába furdott. Struhalik Istvánnak nem volt elég ez a vérengzés, fegyverét újra megtöltötte és tovább üldözte Gráner Bélát, de szerencsére az ajtót nem tudta betörni. A vérengzés kezdetén valaki átszaladt a közeli Rajka községbe, ahonnan Sötér Ferenc főszolgabíró, dr. Trottel járási orvossal és két csendőrrel áthajtatott Csunya és a dühöngő embert letartóztatta.

**Fürdőzők veszedelemben.** A rendőrség kijelölte a Zalának azokat a részeit, amelyekben a fürdőzés meg van engedve. Rendőrök cirkálnak a folyó mentén, hogy a fürdőzést ellenőrizzék s mégis majdnem végzetessé vált a napokban Molnár Erzsé 11 éves leányának és Herperger János 16 éves fiának a fürdőzés. Molnár Erzsé a szabadfürdőből elködörgött s olyan mély helyre jutott, hogy elmerült. Már fuldokolt, mikor Verteties Gyula kőműves legény utána sietett s kimentette a szerencsétlent. Alig fél óra múlva ugyanazon a helyen motoszkált Herperger János cukrász-tanone és ő is a víz alá került. Szerencsére meglátta ezt Szanyi József, aki ruhástól utána ugrott s kihuzta a szárazra. A szülők és gazdák jól tennék, ha serdülő gyermekeiket nem engednék felügyelet nélkül a Zalára.

**Meghívás.** Mindazokat, a kik 1904. évi július hó 31-én tartandó mulatságunkon részt venni szándékoznak és tévedés folytán ezt meghívót nem kaptak, ezúton tisztelettel meghívja a zalaegerszegi szabómunkások és munkásnők szakegylete.

**Zalavármegye siketnémai.** A dunántúli vármegyék között Zalavármegyében van a legtöbb siketnéma, akiknek száma 840; ezek közül tankezeleskoru 243. Ha tekintetbe vesszük, hogy a népesebb Vasvármegyében 457, Somogyban 379 siketnéma van, ránk nézve elszomorító statisztikai adatot jelent a siketnéma nagy száma. Hogy mi az oka a siketnémaság gyakori voltának, csak a közegészségügy hivatott őrei mondhatnák meg s ha megtalálnák az okot, talán fel lehetne venni a küzdelmet a degeneráció pusztításaival szemben. Addig is az a legelső teendő, hogy az emberiség ezen nyomorékjait lehetőleg részesítsük a nevelés áldásaiban. A siketnéma kiképzése ma már olyan fokon áll, hogy a nyomorékok legtöbbször a társadalom hasznos, munkás tagjává képes nevelni a gondos és szakszerű oktatás. Fájdalom, siketnémaink közül alig 10% részesül oktatásban; a vagyontalanok a kiképzésből majdnem teljesen ki vannak zárva. A hozzánk legközelebb eső kaposvári siketnéma intézetben csak két zalavármegyei növendék van. Kívánatos volna, ha a siketnéma kiképzése érdekében a vármegye s a községek tennének valamit.

**Vigyázzunk a gyufára.** Németh Vince szentadorján—ujhegyi lakosnak József nevű fia valahogy gyújtóra tett szert s azzal játszadozott. A gyújtóval tüzet rakott, mitől meggyult a hajlék és nem lévén a közelben segítség, csakhamar le is égett. Az épületben megsemmisült több hordó s aprólékos tárgy. A kár nem nagy ugyan, de azért, tekintettel Németh Vince szorult anyagi viszonyaira, mégis nagyon sajnó.

**Vizbefult.** Szóke József nemesapáti illetőségű 19 éves legény, a ki Csácsbozsokon volt szolgálatban, a minap több társával kiment a malomhoz fürdeni. Fürdés közben szokás szerint játszottak s fogadkoztak, kinek van több bátorsága a vízben. Szóke, a ki különben uszni sem tudott, arra vállalkozott, hogy a malomfőről a vízbe ugrik. Társai ellenezték a vállalkozást, mert rá, mint ki az uszás mesterségét nem ismeri, veszéllyel járhat; de eredménytelenül. A legény beleugrott a vízbe. Nehányszor felkerült a víz színére, azonban, noha társai gyorsan utána ugrottak hogy segítségére legyenek, a vízbe fult. Már csak a megmerevedett hullát lehetett kifogni a vízből.

**Semmisem marad titokban.** Kálóczy László mikeséi lakostól a múlt év október havában elloptak egy karosszékot. Nem képviselt ugyan nagy értéket, de Kálóczyt bántotta, hogy így csuffá tették. Panaszt tett a csendőrségnél, mely nyomozott, azonban eredménytelenül. Most majdnem háromnegyed év múltán mégis nyomára

jött annak, hogy a szék Kardios György enyves kezéhez ragadt, aki kérdőre vonatván, beismerte a lopást s előadta a széket. — Átadták a bíróságnak.

**Elvesztette a pénzét.** Fatér János bessenyi lakos a múlt országos vásárra bejött, hogy egy kis tehenet vesz. Sokat kóborolt a vásáron, a mig megfelelőt talált. A mint ennek az árát kifizette, a megmaradt pénzt tarisznyájába tette. Valaki meglátta ezt s mig Fatér föl-alá járkált, kilopta a pénzt tarisznyájából. A nagy tömkelegben úgy elinált a tolvaj, hogy ráakadni nem lehetett.

**Agyonütötte a villám.** Székér Sándor alsóbagodi lakos f. hó 22-én a mezőn lévén, a határon átvonuló vihar elől egy kazal alá huzódott. A villám a kazalba vágott és Székért agyon-sujtotta.

**Rosz szomszédok.** Vörös György és Kaszás György szomszédok voltak Karácsonfán. De rosz szomszédok voltak, a hol tehettek, boszantották egymást. Legutóbb azt cselekedte meg Kaszás György, hogy szomszédjának a pajta lyukján átdugott szekere rudját elfürészelte. Ez bántotta Vörös urat, kapát fogott és azzal Kaszás felé rohanva megakart dobni, a kapa azonban nem ért, hanem Biró Mária férj. Vörös Józsefnét találta, akin 25 nap alatt gyógyuló súlyos testi sértést ejtett. A verekedő szomszéd ellen megindították a bünvádi eljárást.

**A citera.** Piskor Pál buslakmajori lakosnak szép citerája volt, amellyel esténként kiült a ház elé s játékaival mulattatta a majorbelieket. A citera megtetszett Ofezán Istvánnak, aki addig kérte a tulajdonost, mig végre meglágyult ennek a szíve és odaadta. Most meg Ofezán gyönyörködött a hangszerben és annyira megbarátkozott vele, hogy meg is feledkezett arról, hogy vissza is kellene azt tulajdonosának adni. Hiába reklamálta ez a büvös hangszert, nem tudott ismét birtokába jutni. Egy napon aztán, a mikor Ofezán nem volt otthon, Piskor betört ennek a lakásába és magával vitte az ezüst hangú szép citerát. Most a jogos tulajdonos ellen magánlak megsértése miatt indítottak nyomozást.

**Egerszegi János.** A 80-as években, a mikor városunk még nagyközség volt s ügyeit a városbíró két-három előljárással vezette, történt, hogy a mezőn dolgozó munkások a buzaföldeken egy fiut találtak. Bevitték a városházára, a hol nagy zavart okozott a város böles előljárási körében, nem tudták mit kezdjenek vele. A szép, szőke-fürtű, kék szemű gyerek szeliden mosolygott a város atyáira, kik megsajnálják s kiadták tartásba. Nem tudták ki-e, kik a szülői, hát Egerszegi János névre keresztelték. Mult az idő, a fiu szépen feleperedett, de nem vált díszére városunknak, mert notorius tolvajjá lett. Lopott, a mihez hozzáfért. Utóbb katona lett, onnan is megszökött. Visszavitték, beesukták. A multkor Körmenten követelt el lopást és hogy rá ne akadjanak, városunkba menekült. Kiment a nekeresdi majorba, Major Sándornál éjjeli szállást kért és kapott. Reggelre ellopta aztán a gazdának szép bundáját és ismeretlen irányba elvitorlázott vele.

**A „Budapesti Ujságírók Egyesülete“** segélyalapja javára egy Almanach ad ki, melyben 100 magyar író munkája fog megjelenni és 25 neves festőművész festményei, mint különálló műmellékletek lesznek a műben. Az Almanach igazán szemet és lelket gyönyörködtető nagy albumalakú díszmű lesz. Ára 5 forint. — Megrendelések a „Budapesti Ujságírók Egyesülete Almanachja“ kiadóhivatalához küldendők, Budapest, VII., Károly-körút 9. Mutatóul közöljük Lyka Károly »A bögre« című cikkét, melyet az Almanach számára írt.

**Az ellopott óra.** Mult számunkban említettük, hogy Horváth István kocsinak az óráját ellopták. Éber csendőrségünknek sikerült a tolvajt Mihácz Antal cseléd személyében kinyomozni, aki az órát Pollák József bödei koresmárosnál eladta. Ekkor kitűnt, hogy a tolvaj Horváthtól még 2 K 80 f pénzt is lopott.

**Kinek van eladó bora?** A szüret ez idén valószínűleg hamarabb tartatik meg, mint más esztendőben és sok helyen gazdagabb a rendesnél. Így minden szőlőbirtokosnak, akinek még tavalyról és régebbi évekből is van borkészlete, nem csekély gondot okoz, hogy mitévő legyen régi borával? Ezen minden anyagi áldozat nélkül

tuladni kitűnő alkalom mutatkozik a »Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete« által szeptember elején rendezendő első országos borvásáron mely Szegeden tartatik meg. Minden valószínűség szerint itt oly nagy számu vevőközönség fog összeseregleni, amilyen még Magyarországon nem volt. Aki tehát a szegedi borvásárra borát beküldi, az valószínűség szerint el is fogja adhatni, annál is inkább, mert ilyenkor szüret előtt a készletek ugy a kereskedőknél, mint a vendéglősöknél a legesekélyebbek. Amellett itt közvetítési költségek sem merülnek fel s így a termelő ily alkalommal sokkal jobban jár, mintha borát ügynök útján értékesíti. Miután a jelentkezési idő július 31-én lejár, saját jól felfogott érdekében ajánljuk mindazoknak a termelőknél, akiknek még van eladó boruk, hogy a szegedi borvásáron okvetlenül jelenjenek meg. Bejelentési lapokért tessék a Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesületének igazgatóságához (Budapest, IX., Ullői-ut 25.) fordulni, mely szívesen szolgál minden ügyben felvilágosítással.

**Hálátlan vendég.** Majker Ferenc gétyei lakos vendégképpen volt Horváth István gellénházi lakosnál, a ki szívesen látta és minden tőle telhető jóban részesítette. Aratás ideje lévén, a gazda házínépével kiment a mezőre, a házat pedig Majkerre bízták. Mialatt a házigazda s családja a nap verejtékében dolgoztak, a hálátlan vendég összeszedett pokrócot, ágyhuzatot, ruhát és más hasonló tárgyakat s azokkal meglepett. Azonban a nyomban értesített csendőrség csakhamar elesipte a tolvajt és átadta az illetékes bíróságnak.

**Rohitsch savanyukut és az új Császárfürdő.** A délsteyerországi Rohitsch savanyukut gyógyhely, amely gyógyhatásu glaubersós forrásaíról híres, új nagy gyógyintézetet rendezett be, amely tökéletes berendezésénél fogva figyelmet érdemel. Az intézet a gyógyhely déli részén ívformában terül el és seccsios izlésben van tartva úgy a külseje, mint belső berendezése. Terveit Matthes jeni tanár, aki e tekintetben szaktekintély, jóváhagyta s mintaszerűeknek találta. A Dr. Aufschneider Ottó vezetése alatt álló intézet teljesen megfelel a modern higienia követelményeinek; kitűnő szellőztető, gőzfűtés és tűzbiztonsági berendezés egészítik ki a technikai berendezést. Ezek úgy egyenként, mint együtt technikai és gyógyászati szempontból specialitások és másutt egyáltalában nem találhatók. Kétségtelen, hogy ezt az elsőrangú intézetet, amelyet Stayerország, mint a gyógyhely tulajdonosa állított fel, az ivókúra kedvező gyogyeredményei lényegesen támogatják s a régi híres Rohitsch fürdőnek még nagyobb tekintélyt szereznek.

**Kutba fult.** Zanati Mihály vaspöri lakosnak a vödre beleesett a kutjába. A fiatal, 26 éves gazda elhatározta, hogy lemegy és felhozza. Le is bocsáttatta magát és már fel is ért majdnem a vödörrel, mikor az őt tartó lánca elszakadt. Zanati visszabukott a kutba és mire lementek érte, már halva találták.

**Gondatlan fuvaros.** Kovács István döbrétei lakos a „Kismalom“-ba gabonát hozott őrlésre. Mikor lerakódott, kocsiját, lovát az uton hagyva a folyóba ment fürdeni. A magukra hagyott lovak valamitől megijedtek és elszaladtak. Nagy ribillió támadt az Arok-uteában lakók s a fürdőre menő lakosság közt. A lovak pedig rohantak eszeveszetten tovább, mig végre egy lámpadueba ütközött a kocsis, az egyik ló elesett, így aztán sikerült a további szerencsétlenségnek elejét venni s a lovakat elfogni. A gondatlan kocsis ellen megtették a feljelentést.

**Elveszett gyűrű.** Nagy, lapos kövű arany gyűrűje volt Farkas Mihálynak, melyet Kosztolicz Miksa üzlete előtt a mult napokban elvesztett. A becsületes megtaláló adja át a rendőrségen.

**A bor gőze.** Németh János pakodi gazdamber bejött Zalaegerszegre, ahol a nagy hőség elől egyik koresmának enyhet adó árnyékába huzódott. Időtöltésből egy kis itókát hozatott magának. Ezt többször megismételtette addig, mig annyira leitta magát, hogy azt se tudta fiu-e, lány-e. Ilyen állapotban bandukolt az uteakon, nagy gaudiumára az utcai gyerekeknek, kik csapatosan kísérték. Végre jött a rendnek egy őre, aki elvezette a magával tehetetlen embert.

**Eladó állatok.** A keszthelyi m. kir. gazdasági tanintézetnél eladó: 3 drb 1<sup>3</sup>/<sub>4</sub> éves mangalica tenyészkán a 120 K + 2% tenyészdíj és 18 drb 3-4 éves merino précoce szám feletti anya a 30 K + 2% tenyészdíj.

**A cséplőgépek és a munkások.** Gabonatakarítás idején a legnagyobb vigyázat mellett is sok baleset és szerencsétlenség merül fel a cséplőgépek körül. A belügyminiszter az idén már a másodizben hívja fel a vármegyei törvényhatóságot, hogy a legszigorúbban gondoskodjék arról, miszerint a munkaidő alatt minden cséplőgép mellett ott legyenek a balesetnél az első segélynyújtásához szükséges gyógy- és kötszerek s minden gép mellett csak olyan gépész legyen alkalmazva, aki az első segély megadására képes.

**A balatonparti vasút.** A balatonparti vasutat a veszprémi érdekeltség úgy szeretné építtetni, hogy a vasút Veszprémből induljon ki, amíg a másik érdekeltség a Lepsényből való kiágazás mellett harcol. Ez utóbbi lenne az igazi balatonparti vasút, mert mindig közvetlen a parton haladna és a Budapest felől jövő közönséget hamarabb szállítaná a zalai partokra, tehát a zalai érdekeknek jobban megfelel. A veszprémi az előbbi a székesfehérváriak az utóbbi vonal mellett agítálnak.

**Lólopás.** Németgenesről elloptak a minap egy 3½ éves pej herélt és egy 6 éves fekete kanca-lovat, befogták őket egy vékony oldalas, két saroglyás kocsiba és elhajtottak velük. A gyanu kóbor cigányokra irányul.

**Időjárás.** Egész héten rekkenő meleg volt. Csütörtökön délután öt óráig nem mutatkozott az égboltozaton egy tenyérnyi felhő sem. A szárazságtól megrepedezett a föld, a réteken elszórt a fű, összepöndörödött a kukorica levele. Még a legmélyebben fekvő rétek is szárazalmas képet nyújtottak. A növényzet csak tengődött s már a szőlőkön is észrevehető volt a szárazság hatása. Csütörtökön öt óra felé délkeletről felhő kerekedett, amely lassan vonult felénk. Hét órakor erős dörgés között megeredt az eső, de csak annyi volt, hogy a port alig verte el. Pénteken újra rekkenő hőség uralkodott egész nap, d. u. öt órától hétig azonban jó eső volt. Tegnap reggelre újra beborult de később kitisztult s most ismét derült az ég. Pénteken a vármegye több helyén volt eső.

**Talált tárgyak.** A helybeli rendőrségen egy arany óraláncra való függelék, egy viselt bőrtarisznia néhány koronával, valamint egy zálogjegy van talált tárgyként. A jogos tulajdonos a hivatalos órák alatt átveheti azokat.

**Nyári vasuti menetrendünk** május 1-től: *Zalaegerszegre* érkezik a) *Bobárol* 8 ó. 39 p. reggel, 5 ó. 45 p. délután, 9 ó. 47 p. este; b) *Csáktornyáról* 9 ó. 15 p. reggel, 8 ó. 24 p. este; *Zalaegerszegről indul* a) *Bobára* 5 ó. 54 p. reggel, 9 ó. 29 p. délelőtt, 4 ó. 12 p. délután; b) *Csáktornyára* 4 ó. 59 p. reggel, 5 ó. 50 p. délután. **Helyi közlekedés Zalaegerszeg és Szentiván között.** *Zalaegerszegről* indul *Szentivánra* 6 ó. 10 p. reggel, 11 ó. 54 p. délelőtt, 2 ó. 33 p. délután, 5 ó. 09 p. délután, 9 órakor este. *Zalaegerszegre* érkezik *Szentivánról* 7 ó. 57 p. reggel, 2 ó. 01 p. délután, 4 ó. 48 p. délután, 7 ó. 52 p. este. *Zalaszentivánról* indul *Nagykanizsa felé:* 6 ó. 47 p. reggel, 12 ó. 40 p. délután, 3 ó. 55 p. délután, 6 ó. 03 p. délután (vegyes vonat), 9 ó. 54 p. este (gyorsvonat), 2 ó. 21 p. éjjel. *Zalaszentivánról* indul *Szombathely felé:* 5 ó. 16 p. reggel (gyors vonat), 7 ó. 24 p. reggel, 1 ó. 29 p. délután (gyorsvonat), 3 ó. 13 p. délután, 7 ó. 20 p. este (vegyesvonat), 2 ó. 17 p. éjjel.

## A soproni kiállítás.

A soproni kiállítás előkészületei közelednek befejezésükhöz. A kiállításon való részvételre 400-nál több iparos és gyáros jelentkezett. Úgy a jelentkezettek nagy számából, valamint a kiállításra kerülő tárgyak minőségéből arra lehet következtetni, hogy a soproni kiállítás sok tekintetben felül fogja mulni az utolsó években rendezett vidéki kiállításokat. A kiállítás területén, a remek szépségű Erzsébet kertben szorgos munka folyik. A nagy iparesarnok már készen áll s a napokban már hozzáfognak a többi pavillon felállításához is. A fáradhatatlan végrehajtó bizottság emellett mindent elkövet, hogy a kiállítást látogató közönség igényeit minden tekintetben kielégítse, hogy derék iparosaink produktumainak szemlélésén kívül a teljes kényelmet, szórakozást is megjelje. — A megnyitásról mér csak rövid idő választ el bennünket. Mint jeleztük, ez fényes ünnepségek keretében fog lefolyni. Jelen lesz akkor a kereskedelemügyi miniszter képviselőjében Serényi gróf államtitkár, továbbá az országos

iparegyesület vezetői, a szomszédos vármegyék főispánjai és egyéb notabilitásai. Hieronymi kereskedelmi miniszter megígérte, hogy a kiállítás tartama alatt szintén eljön Sopronba. De igen kíváncsi, hogy a közönség is az ország minden részéből seregesen látogassa a kiállítást, hogy így rójja le elismerését azon derék vállalkozással szemben, melynek célja bemutatni a világnak azt, hogy a magyar ipar büszkén tart számot az elismerésre, arra az idegen konkurrenciára mellett a leghatározottabban támogatassék.

A kiállítási sorsjáték Gazdasági szempontból is, meg az érdekköltés szempontjából is egyaránt jelentékeny vállalkozása a kiállításnak a sorsjáték. A pénzügyi bizottság agilis vezetői gondoskodnak róla, hogy a csinos külsejű sorsjegyeket mindenfelé árulják és vegyék. Már-már sok ember zsebéből kandikál elé néhány sorsjegy, hogy merészen nézzen velük a szerencsével szembe, amely majd épp azt a számot veszi ki a szerencsekerékből, amely az ő sorsjegyén van. A beavatottak tudják, hogy igen izléses szép tárgyak kerülnek majd a kiállításra, amelyeket majd a végrehajtó-bizottság ott vásárol össze a sorsjáték számára. Az ma már elhatározott dolog, hogy 6000 K értékű tárgyat fognak kisorsolni és aki egy 50 filléres sorsjegy szerencsés birtokosa, az 6000 K értékű kiállítási tárgy közül ütheti meg a főnyereményt. Most már a hölgybizottság tagjai is fáradoznak a sorsjegyek eladása körül. De a pénzügyi-bizottság elnöke Berényi Pál dr. ezuton is kéri mindazokat, akik a sorsjáték iránt érdeklődnek, hogy kérjenek tőle megvételre, vagy elárnsításra sorsjegyeket. Különösen is intézi ebbéli kérelmét a nagybizottság tagjaiból, hogy támogassák sorsjegyek vásárlásával a kiállítás anyagi sikerét. Sok szegény iparos áldozza a kiállítás sikere érdekében félrerakott filléreit; támogassák őket a jómóduak azzal, hogy vásárolnak sorsjegyeket és ezáltal abba a helyzetbe juttatják a végrehajtó-bizottságot, hogy sok kiállítási tárgyat vásárolhat össze a sorsjáték számára.

## Az asszony.

Irta: Pászti Márton.

Színházból mentünk haza. Nőkről beszélünk az egész uton.

— Szt. Hieronymussal tartok: A nő az ördög kapuja, az igaztalanság utmutatója, a skorpiónak szuronya.

— Ha valami rossz történik, csak asszony okozhatta, s hogy valami jó meg nem történt, ismét csak asszonyon mult.

— Nőkben nincs állhatatosság, hűség; oda huzódnak, hova a szerencse pártol s elhagyják azt a férfit, kit szerencséje cserben hagyott.

— Gyakoribb a hét lábú borju, mint a hű feleség s ritkább a hű szerető a fekete hattyúnál is.

S így tovább. Mindannyian csak rosszat mondtunk róluk. Vádlók voltunk mind. Védő nem akadt egy sem. Rosszak az asszonyok, nagyon rosszak.

Kapumhoz értünk. Elváltunk.

— Szervusz! Álmodj jó asszonyról!

— Ilyen még álomban sincs!

A házmestereket a véczi siketnémák közül verbuválják talán mind, hogy negyedórai esőngetésnél alább egy sem adja. No végre. Fapapucsának esoszogása, a kulcsok összeverődése kísérteties. Mintha csak a pokol kapuját tárná fel. No az szent igaz, hogy a világitás ott sem lehet gyatrább. De se baj. Feljutok így is. Belekapszkodom mindkét karommal a rozoga karfába s számlálom a lépcsőket. Egy, kettő . . . tiz, itt kiesit kell lépnem, itt jobbra. Első emelet. Megint tizet . . . Második, újból annyit . . . Harmadik emelet, s oszt' most balra. Tapogatódzunk. Első ajtó. Itt lakik a nyugdíjazott huszárcapitány ur. (Schlesinger legyen, ha ült valaha lovon). Második ajtó. Ej! Ez a bolond kecske meg nyitva hagyta az ablakot! Hogyan

belevertem a homlokomat. Harmadik ajtó, negyedik . . . na, itt a Nr. 8. Ez az én zárkám. Gyújtó nincs a zsebemben, de tudom az asztal mely részén áll. Két lépést teszek előre, kinyujtom a kezemet s meg van. Ég a gyertya. Tükörbe nézek, hát a homlokomon akkora daganat van, mekkora a zsemlye — vidéken. (Na megállj, átkozott kecske! Ruhát csináltatok nálad!) Vetkeződjünk, aztán ágyba. Elfújom a gyertyát, a takarót magamra s — szép álmokat!

A 7-es számú szoba ajtajában kulcs nyikorog. Most jött haza lakója.

Kőfaragó-segéd lakik ott feleségével. Van egy kis fiuk is.

A férfi rendszerint csak éjjel vetődik haza. Hja, a fárasztó munka után megkívánja az ember az italt!

Most is 11 óra után jön haza. Milyen nagy lármával jár a gazember. Nem törődik vele, hogy a szomszédok alusznak, vagy legalább is aludni akarnak. Ezek a falak meg oly vékonyak, minden szó, zaj áthallatszik.

— Asszony, hol az étel? Igy várod te haza az uradat, hogy már horkolsz? Kelj fel csak izibe. Hozzide az ételt.

Csendes, suttogó hangon beszél az asszony. Nem hallom tisztán mit mond, de kiérik belőle a félelem és kérlelés hangja.

— Semmi de! Ha az urad éjjel jön is haza, neked várnod kell rá. Mit? Hogy ne lármázzak, mert a szomszédokat felköltöm? Majd teszek én mást is, csak ne gyere le arról az ágyról.

Szoknyák, ruha darabok subogását hallom. Főlkelt az asszony. Majd gyújtó sercegése hallik. Lámpát gyujtanak.

— Mit vágsz olyan savanyu pofát? Tán nem tetszik, hogy érettem fel kellett kelni; bezzeg, ha . . .

Az asszony csak rimánkodik, kérleli: Ne költsd fel legalább a gyereket.

— Neked mindenre van gondod, csak a hites uradra nem. Hol a vacsora? Nem készítettél? Miért nem?

Most már ő is ingerültebb hangon beszél:

— Máskor, ha van vacsora, soha sem kell, most, hogy nincs, veszekedel. Miért nem jössz haza rendes időben, mit kujtorogsz cimboráiddal késő éjszakán?

— Ne présmitálj! Ha nincs vacsora, adjál pénzt, majd megyek máshova enni. Mit, még parancsolni akarsz, hogy ne menjek? Hol az a pénz?

— Nincs pénzem, egy krajcárom sincs.

— Nincs? Hát majd lesz mindjárt!

Hevesebb, gyorsabb lábdobogás hallatszik. Kergeti az asszonyt. Az asztal körül futkosnak. Dulakodás. Az asszony jajgat, segítségért kiáltoz. Zuhanás. Ütlegetés hangja. Leugrom az ágyról. Ennek fele sem tréfa. Még agyonüti a feleségét. Künn termék a folyosón. Szerencsére nyitva felejtette szobája ajtaját az a vadállat, könnyen bejuthatok. Vélázító látvány! Ott térdel a nőn, egyik kezével száját dugdossa, a másik ököibe szoritottal üti, ahol találja, fejét arcát.

Felrántom az embert a nő testéről s öklömmel úgy ütöm föbe, hogy ismét a földön fetreng s avval rávetem magamat. De a másik pillanatban olyan ütést kapok a tarkómra, hogy beleszédülök.

Hátra nézek. Az asszony állt ott, kezében a kenyérvágó késsel, mint egy dühöngő furia, kinek tekintete is gyilkos.

— Nem hagyja el tüstént a férjemet?! Hogy mert hozzá nyulni? Kitakarodjék rögtön, mert . . .

Fenyegetőleg emeli rám a kést a rozsa, a hűtlen, az állhatatlan asszony, az ördög kapuja, a skorpió szuronya.

Rosszak az asszonyok, nagyon rosszak.

### Közgazdaság.

A cs. kir. szab. Adriai biztosító társulat 1903. évi üzleti jelentése és zárszámadásai, melyek folyó évi április 28-án megtartott közgyűlésen terjesztettek elő, a következő fontosabb adatokat tartalmazzák: Az életbiztosítási osztályban 61,634.879 K biztosított tőkéről szóló ajánlatok nyújtottak be, melyek ellenében 45,523.303 K biztosított összegről állították ki kötvények. A biztosítási átlag az év végével kerek 276 millió tőke és 719.290 K járadék biztosításokra rugott, minél fogva a tőkebiztosításoknál 20,958.566 K tiszta szaporodás mutatkozik. Életbiztosítási díjában 11,720.578 K vételeztetett be, míg halálesetek, valamint a biztosítottak életében esedékes összegek s az esedékes járulékok 5,210.589 K kifizetését tették szükségessé. A kamatláb leszállítására szolgáló pótdíjtartalék az idei 200.000 koronát tevő átutalás folytán 1,700.000 koronára emelkedett. Az életbiztosítási osztály díjtartalékai és díjtartitelei 1903. december 31-én 74,097.382 koronát tettek ki és a múlt évhez viszonyítva 5,958.215 korona emelkedést mutatnak. A tűzbiztosítási ágazatban a díjbevételei 20,869.390 K, az előző év 19,316.631 K díjbevétele ellenében. A szállítvány biztosításokért 1,507.651 K és betöréssel elleni biztosításokért 222.753 K vételeztetett be; ez utóbbi három ágazatban visszbiztosítások címén 10,150.442 K s kárakért 15,171.325 K, a visszbiztosítók részének levonása után pedig 7,958.258 K fizettetett ki. Ezen három ágazat díjtartaléka 13,201.675 koronát s a visszbiztosítók részének levonása után 7,264.776 koronát tesz ki. Az árfolyam-emelkedés folytán december hó 31-én mutatkozó 549,437 korona az árfolyam ingadozása tartalmának utaltatott át. B) mérlegrendekezési nyereség-tartaléka 200.000 K-val 1,400.000 K-ra emeltett fel. A közgyűlés jóváhagyta az igazgatóság ama javaslatát, hogy az ujonnan létesített nyugdíjpénztárt 250.000 K-t tevő rendkívüli javadalmazásban részesítse. Osztalék címén részvényenként, úgy mint tavaly 180 korona kerül kifizetésre. A különféle tartalékok 1903. december 31-én 89 millióra emelkedtek és pedig: a díjtartalék (visszbiztosítás levonásával) 75,689.676 korona, pótdíjtartalék kamatláb leszállítására 1,700.000 korona, nyereségtartalék 7,413.341 korona és árfolyam-ingadozása tartalék 4,250.017 koronára.

**Menyasszony selyem** 60 krajeártól 11 forint 35 krajeárig meterenként mindenféle színben. Bérmentve és már elvámolva, házhoz szállítva. Gazdag mintagyűjtemény postafordultával. **Henneberg selyemgyára Zürichben.**

Piaci áraink a legutolsó hétfő vasárnap 50 kilogrammonként.

búza	minőség szerint	Kor.-tól	Kor. 4g
rozs	»	»	8.50
árpa	»	»	6.—
zab	»	»	6.10
tengeri	»	»	6.80
fehérbab	»	»	—
tarkabab	»	»	—
burgonya	»	»	—
lóher	»	»	—
bükköny	»	»	—

Nyílt-tér.✱)

**NESTLE FÉLE** Legtökéletesebb tápszer csecsemők részére. ✱

Kísérleti célokra fél dobozok á 1 Korona. A tisztelt szülőknek proba dobozok és rőpiratok ingyen rendelkezésre állnak a **NERUDA NÁNDORNÁL** féle főraktárban **BUDAPEST, M. Kossuth Lajos utca 7 sz.**

Felelős szerkesztő: dr. Csák Károly.  
Társszerkesztő és kiadó: Udvardy Ignác.

**Rohitschi „Tempel“-forrás vize**  
— étvágyat csinál, —  
— elősegíti az emésztést, —  
— irányítja az anyagcserét. —

### Pénzt, sok pénzt,

havonként 1000 koronáig kereshet mindenki tisztosággal minden szakísmert nélkül.  
Küldje be címét E 473 jelleg alatt a következő címre: Annoncen-Abteilung des „Merkur“ Mannheim, Meerfeldstr.

### Házeladás, kiadó lakás.

Zalaegerszeg, Ujváros-utca 59. sz. alatt levő házban a jelenleg bérben levő fűszerüzlet kivételével, az egész

**h á z**

amely áll 4 utcai szoba, folyósó, konyha és pincéből; — továbbá egy félemeletes mellékhelyiség, a mely áll mosókonyha, kamra és az emeleten egy szoba és rendes padlás, ezen helyiségek azonnal bérbeadó.

Ugyanezen ház egy jóforgalmu fűszerüzlethelyiséggel is bír, — az egész szabadkézből azonnal eladó.

Bővebb felvilágosítás nyerhető a háztulajdonosnál

**Nagy József**  
szobafestőnél.

**BRÁZAY FÉLE SÓSBORSZESZ**

**SÓSBORSZESZ**

**NAGY ÜVEG ÁRA: 2 KORONA**  
**E KIS ÜVEG ÁRA: 1 KORONA**  
HASZNÁLATI UTASÍTÁS MINDEN ÜVEGHEZ MELLEKELVE VAN!

### Gyümölcs eladás.

A legjobb minőségű és minden-nemű

**enni, befőzni és lekvárnak** való

### gyümölcs

a legolesőbb napi árban **utánvét** mellett 5 kilogrammtól kezdve kapható

**Ifj. Galvács Lászlónál**  
Kecskeméten.

### A „Kávé király“-hoz

A ki nagyon jó zamatu s illatu kávét kedvel, az csakis „**Király kávét**“ vegyen, mely a legkiválóbb fajok vegyítéséből áll s egy még eddig nem létezett módszer szerint van pörköltve.

Hosszas kísérletezés után sikerült ezt elérnünk s így minden kávéismerő, ki egyszer megízleli, soha más kávét nem fog használni.

Ismeretes, hogy a kávé a legérzékenyebb cikk, melyből a finom zamatu s illatu azonnal elillan, valamint minden íz s szagot elvesz, miért is ezen kiváló kávét lemezdobozokba csomagoljuk s szállítjuk bármely postafőállomásra bérmentve, utánvétellel a következő árban:

1 kgros doboz	4 K 80 f
2 » »	9 K — f
4 » »	17 K 20 f

Ezen különleges pörkölt kávén kívül ajánljuk a következő nyers fajokat, szinte bérmentve, utánvétellel bármely postafőállomásra.

1 posta-csomag 5 kgr. legf. Cuba	K 13.50
1 „ „ 5 „ „ Ceylon	„ 12.—
1 „ „ 5 „ „ Jamaica	„ 11.20

### BIRÓ és TÁRSA

a „Kávé király“-hoz.

Budapest, VI. Teréz-körút 2/a—b.

### A „Kávé király“-hoz

Ad. 2782/P. 1904. szám.

### HIRDETMEY.

A Gombos-család jogosultjait illető ugynevezett zágorhidai közös erdő egyénekenkénti felosztása ügyében a kihasításról készült mérnöki munkálatok birói hitelesítésére határnapul

1904. augusztus 1-ének d. e. 9 órája

Nova községbe a nagyvendéglő helyiségébe kitűzetvén, felhivatnak az érdekeltek, hogy a fenti napon a tárgyalásra annál is inkább megjelenjenek, vagy érdekeik kellő képviseléséről gondoskodjanak, mivel távolmaradásuk az eljárás befejezését gátolni nem fogja.

Az ismeretlen tartózkodásu és netán távollevő érdekelteket az ügygondnokul kinevezett Boschán Gyula zalaegerszegi ügyvéd fogja képviselni.

Zalaegerszeg, 1904. július 9.

**Dr. Fritz József**  
kiküldött kir. tszki bíró.

## Értesítés.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Zalaegerszegen, Zöld-utca 3. szám alatt (Fürst Benedek házában)

## késműves és köszörüs

műhelyt nyitottam.

Ajánlom magam minden a szakmámba vágó munkák új anyagból elkészítésére, elvállalok köszörülés és javításra borotva-, olló-, zseb-, konyha-, valamint mindennemű szerszám késeket a legjutányosabb árért.

Továbbá raktáron tartok úgy saját, valamint a legfinomabb szolingeni készítményű borotvákat, ollókat, zseb- és konyhakéseket.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel

**Vámosi István**

késműves és köszörüs.



**Somatose**

oldható húsfelhárnyo  
a hús tápanyagát tartal-  
massza (tojásfehérnye és  
só) maján m. szelén,  
hőnyen oldható por-  
alakban,  
a lehető legjobb

**erősítő szer**  
gyenge, a táplálkozásban  
visszamaradt gyéméneknek,  
mellbetegnek, idegbete-  
geknek, gyomorbetek-  
nek, gyermekgyasoknak,  
angol kórban szenvedő  
gyermeknek, gyógyulók-  
nak stb., stb.,

**Vas-Somatose**  
alakjában különösen  
sápkórban  
szenvedőknek orvosi-  
lag ajánlva.  
Somatose nagy mértékben  
emeli az érvágyat.  
Kapható minden gyógyszer-  
tárban és drogeriában.  
Csak eredeti csoma-  
golásban valódi.

Festékgyárak ezelttt  
Bayer Fr. és társa, Elberfeld.

## Új pék üzlet.

Értesítem a t. közönséget, hogy a Kőrmendi-utcában, a Nagy Károly-féle házban

## pék üzletet

nyitottam. Minden igyekezéssel azon leszek, hogy a vevő közönség igényeit, úgy a sütemények jóságára, mint árára nézve teljesen kielégítek.

A tisztelt közönség szíves pártfogását kéri

**NAGY IMRE.**

## Keveset használt

angol gyártmányu

# kerékpár

jutányos áron eladó

UNGER ANTAL könyvnyomdájában.

## Köhögésben

szenedő

kisértse meg a köhögést csilla-  
pító és kellemes ízű

## Császár Mell-bonbont.

2740 hatóságilag igazolt bizo-  
nyítvány szől mellette  
és hogy sikerrel használható köhő-  
gésnél, katarrusnál és elnyálkásó-  
dásnál. Kapható 20 és 40 filléres  
esomagokban Schmidt Győző zala-  
egerszegi cukrásznál.

## „MAYER” gépgyár

vas- és fémöntőde részvénytársaság SZOMBATHELY.

Raktár: Budapest, V., Lipót-körút 15.

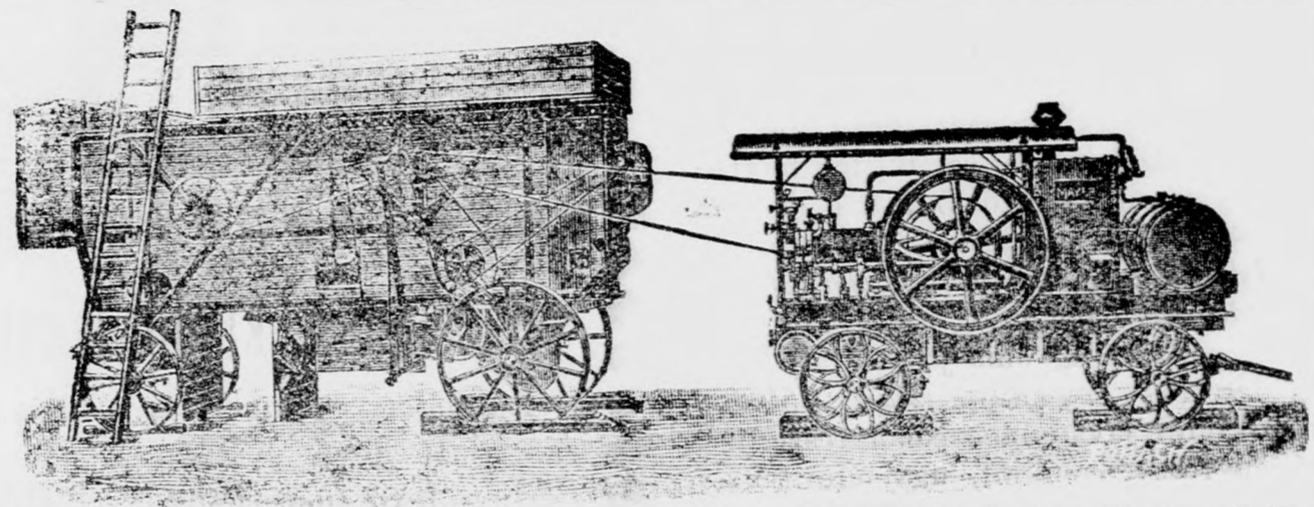
Készít mindennemű

Gazdasági gépeket, <sup>kitűnő</sup> <sup>szerkezetű</sup> Benzin- és szívó-gázmotorokat <sup>2-50</sup> <sup>lóerőig</sup>

## Benzin-motoros cséplőkészletek.

Legolcsóbb üzem!

Tűzveszély kizárva!



**Malomépítéset:** Új hengerek, minden e szakmába vágó gép gyártása. Teljes mű-  
malmi berendezések.

**Különlegesség:** Legújabb szerkezetű csavaros és szabadalmazott víznyo-  
masú borsajtók.

**Osborne D. M.-féle** világhírű amerikai arató és kaszálo gépek magyar-  
országi kizárólagos képviselőisége.

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Kivánatra minden szükségletre külön költségvetés.

## UNGER ANTAL

KÖNYVNYOMDÁJA ÉS NYOMTATVÁNYRAKTÁRA

ZÖLD-UTCA. ZALAEGRSZEĞ. ZÖLD-UTCA.

## — AJÁNLIJA —

RAKTÁRON LEVŐ NYOMTATVÁNYAIT

— ÜGYVEDEK, KÖZSÉGI- ÉS KÖRJEGYZŐK RÉSZÉRE. —

DÍSZMUNKÁK, MEGHÍVÓK, ELJEGYZÉSI- ÉS ESKETÉSI MÉR-  
TYÁK, NÉVJEGYEK STB. LEGSZEBB KIVITELBEN, GYORSAN ÉS PONTOSAN  
KÉSZÍTETNEK.

A NYOMDA A MAI KOR IGÉNYEINEK MEGFELELŐEN, ÚJAN

VAN FELSZERELVE.

LEVÉLBELI MEGKERESÉSEK A LEGPONTOSABBAN FOGANATOSÍTTATNAK.

GYÁSZLAPOK KÉT ÓRA ALATT KÉSZÍTETNEK.

Olaszországi  
Lelkiismeretesség!

Baját érdekében  
hirdetéseit kizárólag

hirdetési irodája által,  
Budapest, Erzsébet-körút 54. 9

Szakavatottsági  
Pontosság!

**Császárfürdő**

téli és nyári gyógyhely  
**BUDAPESTEN.**

Elsőrangú kénes hévízű gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel, legmodernebb iszapfürdőkkel, pompás ásványvizuszdókkal, kő- és kádfürdőkkel, 200 kényelmes lakoszobával. Prospektus kívánatra ingyen és bérmentve.

**REPARATOR**

KÖSZVÉNY ÉS CSÚZ ELLEN LEGSIKEREBB  
KRIEGER-féle

1 üveg 2 korona, kis üveg 1 kor.

Főraktár: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR**, Budapest, Calvin-tér.

KIVÁLÓ SZERENŐSE!  
• ELŐZEKENYSÉGI!



SZERENŐSE-NAPTÁR  
INGYEN ÉS BÉRMENTVE!

**KIRÁLYFI ÉS TÁRSA**

BANKHÁZA, BUDAPEST, ANDRÁSSY-UT 60.

magy. kir. szab. osztályosajáték főkalkulációs helye.  
100,000 sorsjegy, 55,000 nyer. — Nyeremények összege 14.459,000 korona.

**A Kisbirtokosok**  
**Országos Földhitelintézete**

BUDAPEST, V. GÉZA-UTCZA 2.

300 koronától kezdve ad törlesztéses záloglevél-kölcsönökkel, melyek után

Teljes törlesztéssel:		2% törlesztéssel:	
50 évre a tőke évi 5.40%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a	50 évre a tőke évi 5.20%-a
40 " " " 5.80%-a	40 " " " 5.60%-a	40 " " " 5.60%-a	40 " " " 5.60%-a
30 " " " 6.50%-a	30 " " " 6.30%-a	30 " " " 6.30%-a	30 " " " 6.30%-a
20 " " " 7.50%-a	20 " " " 7.30%-a	20 " " " 7.30%-a	20 " " " 7.30%-a

fizetendő járadékul a törlesztéssel együtt.

Bővebb felvilágosítást az intézet díjmentesen ad.

**HÔTEL PARIS SZÁJLODA**

Szálloda: SIMON PÁL.

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRUT 25. SZ.

100 szoba 2-20 K-tól fejlebb kiszolgálással és villanyvilágítással együtt. Fürdők, elegáns kávéház, étterem és sörcsarnok a házban. Villamos vasúti megállóhely az összes pályaudvarok és hajók felé.

**REMINGTON**

**IRÓGÉP**

ÚJ MODELLJE  
megjelent!

PROSPEKTUST KÜLD

**GLOGOWSKI ÉS TÁRS**

**BUDAPEST**

ANDRÁSSY-ÛT 12.

Ön nagyon idősnek látszik!  
Fesse haját a **CZERNY-féle**

**Tanningene**

HAJFESTŐ-SZERREL

Vidékiek kedvence találkozó helye

**KLIVÉNYI FERENCZ**

vendéglő és elsőrangú étterem

Budapest, VI., Andrásy-út 39.

Kittűnő magyar konyha, valódi tiszta borok és a világhírű „PSCHORRBRÄU” egyedül kimerése.

Az egyedül létező valódi angol  
**SZÉPÍTŐSZER**

**UGORKATEJ**

a Balassa-féle valódi angol mely azonnal eltávolít minden szepit, málfoltot, pattanást, mitesszert stb. és az arcnak üdöséget, fiataloságot kölcsönöz. Holgyeknek nélkülözhetetlen!

Egy üveg ára B-K, hozzá ugorka-szappan L-K, puder 2-K.

Postai szétküldés naponta.

Főszétküldési hely: **Balassa Kornél** gyógyszerháza: Budapest — Erzsébetfalva.

**VÉRGYÓGYÍTÁS**

A legsikeresebb gyógymód: asthma, szív-, gyomor-, ideg- és borbaj, szélhűtés, elmezavar stb. ellen.

Megalapítója és egyedüli képviselője:

**D. KOVÁCS J.** fővárosi orvos.

BUDAPEST, V., VÁCZI-KÖRUT 18. SZ. I. EM.

Versenyei  
kívül olcsó árakkal

Elsőrangú angol és francia  
női ruha-kelme-költözéscégek árúháza

**LEON és OLÁH**

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 4.

Mintákat az ország minden részébe ingyen és bérmentve küldönek

**OSERS és BAUER**

MOTORGYÁR

BUDAPEST  
V., Lipót-körút 7.

BÉCS  
Dreadnerstrasse 79-85.

**Benzin- és petrolin-motorok**

**Benzin- és petrolin-lokomobilok**

**Szivógáz-motorok 2-3 fillér üzemköltséggel.**

Ezerfajta berendezések működésbe. — Elsőrendű gyártmány. — Kedvező üzleti feltételek.

Elsőmért legolcsóbb, legrövidebb  
Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút.)

**Hirdetmény.**

A zalaegerszegi izr. hitközség előjárósága az új templomülések vásárlására vonatkozó eljárás feltételeket és szabályokat megállapította. E feltételek értelmében felhivatnak mindazok, kik a régi templomban tulajdon ülésekkel bírnak, hogy a mennyiben az új ülések eladásánál a nekik nyújtott kedvezményes elővásárlási jogukat igénybe venni óhajtják, szíveskedjenek ezt **f. évi július 20-28-ig** terjedő nyolc napon belül a hitk. irodában írásban bejelenteni.

Aki ezen határidőt elmulasztja, elővásárlási jogától elesik.

Az új templomülések vásárlására vonatkozó ajánlatok **folyó évi július hó 20-tól augusztus hó 10-ig naponta d. u. 2 óráig** a hitk. irodában írásban terjesztendők be. Az ajánlat azonban csak azon esetben vehető figyelembe, ha ezzel egyidejűleg a venni szándékolt új ülés megállapított becsértékének 10%-át, mely egyszersmind foglalólul szolgál, a vásárló a hitk. pénztárába azonnal készpénzben lefizeti.

Az ülések vásárlására vonatkozó részletes feltételek, valamint bármi irányú egyéb felvilágosítások és tájékozódások a hitk. irodában megszerezhetők.

Kelt a zalaegerszegi izr. hitk. előjáróságának f. évi július hó 11-én tartott üléséből.

**Schlesinger Ármin**  
hitk. titkár.

**Boschán Gyula**  
hitk. elnök.

**Gyomorbetegeknek,**

akik meghűlés, gyomortájerhelés, élvezhetlen, nehezen emészthető, túlhideg vagy meleg éledelek, vagy szabálytalan életmód folytán gyomorbajban, gyomorkatharusbán, gyomorfájdalomban nehéz emésztésben vagy elnyálkásodásban szenvednek, a rég kipróbált jó hatású **emésztési és vértisztító szert** ajánljuk, mely az

**Ullrich Hubert-féle**

növény bor.

Kitűnő gyógyerejűnek talált növényekből jó borral vegyítve készül, erősíti az ember gyomorszerveit anélkül, hogy gyomorhajtó szer lenne. Eltávolítja a véredények zavarait, tisztítja a vért minden romlott, betegséget előidéző anyagoktól és hathatósan működik az egészséges vérképződésre. Ezen borkak kellő időben való használata mellett minden jelenség, mint főfájás, felbőgös, gyomorégés, melyek idült gyomorbajoknál leggyakrabban előfordulnak, már a kezdetleges használatnál megszűnnek.

Szorulás, kölikafájdalmak, szíverés, álmatlanság ezen növénybor használata mellett gyorsan megszűnnek.

Halvány, aszott kinézés, vérhiány a legtöbb esetben a hiányos vérképzésnek és májbetegségnek a következményei, amelyeket legbiztosabban gyógyít ez a növény bor, mely fokozza az étvágyat, elősegíti az emésztést, javítja a vérképződést s a betegnek új erőt szerez, amit számos elismerő és köszönő irat igazol.

A növény bor üvegenként 3 és 4 koronáért kapható a gyógyszerárakban Zalaegerszegen, továbbá Zalaszentgróth, Vasvár, Kőrmend, Nova, Pacsa, Keszthely, Sümeg, Jánosháza, Devcsér, Kisczell, Muraszombat, Bellatinéz, Marczali, Tapolca, Nagykanizsa, Letenye, Csáktornya, Perlak, Szombathely, Csabrendek, Sárvár, Nemetújvár, Szentgothárd, Óriszentpéter, Alsóendva, Mura-szerdahely, Komárom, Nemesvid, Pápa, Nádasd, Vaspör, Szőcs, Baksa, Bak, Pölöske, Zalaszent-lászló, Boba, Középbisztrice, Pinceze, Páka, Ujudvar, Nagyrada, Csákány, Simontornya, Tapsony, Kéthely, Nyírad, Ajka gyógyszerárakban, illetve fűszerkereskedéseiben, valamint minden nagyobb és kisebb helyen Magyarországon és az egész Osztrák-Magyar monarchiában a gyógyszerárakban.

**Utánzatoktól óvakodni kell**

és csak

**Ullrich Hubert-féle növ. bor**

kérendő.

A zalaegerszegi gyógyszerárak 3 vagy több palack növény bort eredeti áron szállítanak az ország bármely részébe.

# FERENCZ JÓZSEF KESERŰVIZ

AZ EGYEDÜL ELISMERT KELLEMES ÍZŰ TERMÉSZETES HASHAJTÓSZER.

Cs. kir. szab. Adriai biztosító társulat vagyonkimutatása 1903. december 31-én. Főmérleg (B.) Elemi osztály

VAGYON		TEHER		VAGYON		TEHER	
korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.	korona	fl.
Ingatlanok	7.573,400	Külön nyereség-tartalék	2.000,000	Résvényesek váltói	4.800,000	Alapítók	8.000,000
Érték papírok	59.274,876	Rendelkezésre álló tartalék	900,000	Készpénz Triestben és a képviselőkéknél	397,334	Nyereség tartalékok	3.083,898
Fenti értékpapírok 1903. decz. 31-ig járó kamatai	272,255	Arfolyam-ingadorási tartalék	3.514,475	és bankároknál elhelyezett tőke	5.550,040	Rendelkezésre álló tartalék	1.200,000
Jelzálog-kölcsönök	3.268,377	Dij-tartalékok	65.388,189	Ingatlanok	963,750	Arfolyam-ingadorási tartalék	735,541
Kötvénykölcsönök	6.512,077	A kamattal le-szállításra szolgáló díj-tartalék	1.700,000	Érték-papírok	9.478,714	Tűzbizt. díjtartaléka	162,245
Használati tárgyak és tőkék	48,485	(a viszont-biztosítottok hányadának levonásával)	3.036,710	Fenti értékpapírok 1903. decz. 31-ig járó kamatai	39,198	Szállítmánybizt. díjtart.	7.018,632
Követelések más biztosító-társaságoknál	35,443	Díjtartékok	908,797	Váltók társzaja	678,178	Betörésem lopás elleni bizt. díjtartaléka	83,098
Különféle ügynökségek	1.326,974	Függő károk	92,832	Kölcsönök értékpapírokra	26,648	Függő tűzkárok tartál.	1.040,008
Különféle adósságok	83,692	Tartalékok	115,802	Követelések más biztosító-társaságoknál	2.249,868	Függő száll.-károk tart.	197,779
Még nem törlesztett jutalékok	—	Biztosító-társaságok követelése	843,081	Különféle ügynökségek	2.248,195	Függő betörésem lopási károk tartaléka	13,581
és szervezési költségek	—	Társasági közös igazgatás (folyószámla egyenlege)	455,141	Különféle adósságok	227,547	A társulati tisztviselők takaréka és ellátási pártára	1.275,451
Leitár	—			Még nem törlesztett jutalékok és szervezési költségek	465,141	Jubileumi alap tisztviselők lednyalnak kifizetésére	50,000
	78.386,081		78.386,071	Leitár	—	Biztosító társaságok követelése	2.819,734
						Különféle hitelezők	562,078
						Fel nem vett osztalékok	6.294
						1902-ről áthozott nyereség	7.906
						Az üzletér nyeresége	1.404,436
							27.110,581
							87
							72
							87

A társulat fennállása óta, azaz 1838. június 1-től 1903. december 31-ig károk fejében kifizetett 518.757,272-79 koronát.

Igazgatóság. Igazgatók: glauztáitni dr. Albert Agost báró, Dimmer Ferencz, rácz-almási Frigyesz Adolf vezérigazgató, Párisi József, Ralli Pál báró, Salem Henrik. Számvizsgálók: Afenduli György, pojal Alberti Emil gróf, Goldschmid József. Pavia János vezértitkár.

Részletes mérleg az alulról képviselőségénél kaphatók. Ugyanott mindennemű felvilágosítások készsége l adának, valamint felvételnek a legelőnyösebb feltételek mellett, élet-társ, szállítmány- és betörésem lopás elleni biztosítások az „Adriai biztosító-társulat”, jégbiztosítások a „Déli” jég- és viszontbiztosító-társaság és balesetbiztosítások a „Nemzetközi baleset ellen biztosító r.-társaság” részére.

A magyarországi osztály: BUDAPEST, IV. kerület, Váci-utca 20. szám, a társulat házában.

Báró Podmaniczky Frigyes, intéző. Lichtenberger J. vezértitkár. Frigyesz M., titkár.

Zalaegerszegi főügynökség: Graner Lipot fia, titkár: Rosenthal Gyula.

**Jónak, a jobb az ellensége.**

Tényleg a legjobb az eddig használatban levő szappan, szóda, por, stb. anyagoknál vászon és pamut ruhaneműk mosására, a Schicht által ujonnan feltalált mosó kivonatot,

## „Asszonydicséret”

védjegy, a ruha beaszatására.

**Előnyök:**

1. Az eddig szükséges volt mosási időt a felére csökkenti.
2. Fáradtságot a negyedére.
3. A szóda használatát teljesen fölöslegessé teszi.
4. Minthogy tisztábbá, tehát fehérebbé is varázsolja a ruhát.
5. Ugy a kezeknek, mint a ruhának teljesen ártalmatlan, amiért az alatt jegyzett cég kezességét vállal.
6. Rendkívül kiadósága folytán olcsóbb, minden más mosószernél.

Nélküldözhetlenné válik minden háztasszony és mosónőnél egy egyszeri kísérlet után.

— Mindenütt kapható. —

## Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”




jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennél fogva legolcsóbb szappan. Minden káros alkatrésztől mentes.

..... Mindenütt kapható! .....

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Schicht György, Aussig

A legnagyobb gyár a maga nemében, az európai szárazföldön.

# Fernelendt

CS. ÉS KIR. UDVARI SZÁLLÍTÓ.

cipő fénymáz, a világ legjobb fénymáza és Glanzcrème világos cipők számára leg-szebb fényt adnak és megtartják a színt állandóan. Sárga vagy barna bőrből készült foltos cipők Lyosin alkalmazásával egész új szint kapnak.

Alapítattott 1812.-ben. Gyárraktár Budapesten, V. Lipót-körut 24. A levelek Bécsbe lil/i. intézendők. A mosáshoz Brunnen-szappan veendő.

## Bérbeadás.

A méltóságos gróf Batthyány Zsigmond ur novai uradalmához tartozó évenkénti hat országos vásár

## helypénzszedési joga

1905. évi január hó 1-től és a

## nagyvendéglő a mézárszékkel

1905. évi április 1-től külön-külön is bérbe fog adatni.

A nagyvendéglőhöz tartozik a közvágóhid is, mely után a vágatási díjak bérlőt illetik.

Bővebb felvilágosítást ad az uradalom intézősége Nován.

## Egy jó házból való fiu tanoncul felvétetik Unger Antal könyvnyomdájába.

Nyomatott Unger Antal könyvnyomdájában Zalaegerszegen.